

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI KERÜLETÉNEK NAPILAPJA

Építsük újjá az országot!

Követeljük, hogy a felépítés meggyorsítása érdekében kiméletlenül kobozzák el a nyilasok és fasiszták üzemeit és a befolyó összegeket fordítsák a felépítés céljaira.

Rákosi, Bp., V. 20.

A kétkedőkhöz

Az ország minden részéből érkeznek a hírek. A városok után a falvakban is egymásután születnek meg a Demokratikus Ifjúsági Szövetség helyi csoportjai. Az ifjúság egyre szélesebb rétegei adnak kifejezést ilyen módon vágyaiknak, törekvéseiknek. Ifjúságunk nekilendülő munkájának, szervezkedésének emeli értékét, hogy nagy nemzeti problémáink megoldása közben hozták létre szervezeteiket. A nagyvárosokban az élet újra-indítása közben szaktítottak időt az egyes csoportok megalakítására. Faluhelyen többnyire a földosztás lázas munkája mellett indították útjára helyi szervezeteiket. A felnőttekkel vállalva, versenyezve végzett harcok munkában először gyakorlatban bizonyították demokratikus törekvéseiket és csak később, a munka nagyjának elvégzése után adták szervezeti formát célkitűzéseiknek.

Az elmúlt hetek eseményei alatt felmerhették országos viszonylatban: a magyar ifjúság többsége döntött. Akarja az egységes, a minden réteget felölelő ifjúsági szövetséget. Vállalja a demokráciáért vívott harcot és munkát, ezt világosan bebizonyították a májusi verseny és a gyorsan végrehajtott földreform ragyogó eredményei, melyeknek eléréséből nagy mértékben kivették részüket. Az újjáépítés versenyéből is kikéri részét ifjúságunk. Nemrégiben hallottunk szegedkörünyeki és békésmegyei paraszt lányokról és fiúkról, akik rohammunkával járnak elől, társaiknak példát mutatva a kenyérharcban. Budapest és a többi nagy városok szakmunkásai mellett ott találjuk a fiatalokat, tanoncokat az áldozatokat követelő munkában. Eddig soha nem tapasztalt öntudattal, áldozatkészséggel vívják az újjáépítés csatáját. Ifjúságunknak az a nagyobbik része, amelyik túl tudta tenni magát a fasiszta, reakciós nevelésen, felnőttekhez illő komolysággal látja, vagy talán csak éri: a magyar nép demokratikus felébredéséhez vezető út va a nemzeti ifjúsági réteg egyetlen szervezetbe tömörítése, tényleges egysége. Pontosan látják a közös munkán kívül a közös szórakozásban, tanulásban fogják egymást megismerni és megbecsülni. Csak így tudják az elválasztó előítéletek és gátlások korlátjait megdönteni. Csak így vehetik fel eredményesen a harcot az egész ifjúság tényleges demokratikus neveléséért, mindazoknak a problémáknak megoldásáért, melyek sajátosan ifjúságiak. Ma már tíz- és tizezer szervezett ifjú részül munkával, látsva szó-

rakozva a június tizediki ifjúsági nap megünneplésére.

Magyar ifjúságunknak van egy másik rétege is. A kétkedők befolyása alatt lévő ifjúság. Ezek a kétkedők többnyire reakciós származásból, kisebb mértékben politikai szűkkeblűségből folytonos aggodalmakkal, kételkedéssel próbálják befolyásolni a hízelgő nyebbet. Legfőbb kétségük, hogy szövetségünk tényleg az egész magyar ifjúságé lenne. Suttogó és nyílt propagandát folytatnak, hogy ez tulajdonképpen a kommunisták szervezete. Nem kell különösebben erősíteni, mennyire hazug, átlátszó propagandáról van szó. Az igazság az, amiről minden nem kommunista diák és munkás tagtársunk meggyőződhetett, hogy a kommunisták tényleg részt vesznek szervezeteink munkájában, de semmiféle előjogokra, vagy pláne pártérdekek erőszakos hajszolására, érvényesítésére nem törekuszenek. Egyszerűen dolgozni akarnak. Akik részt vesznek a szövetség munkájában, jól tudják, még rosszakarattal sem mondhatjuk, hogy a kommunisták minden megnyilvánulásukban nem az egész ifjúság érdekei szerint járnak el. A kétkedők megnyugtatására, de legfőképpen az egyelőre befolyásuk alatt álló félrevezetett ifjak felvilágosítására idézzük Rákosi Mátyás május 27-én Pécsen elmondott beszédéből: „Ha meg akarjuk nyerni ezt a nyilasoktól és fasisztáktól alaposan megméltelyezett ifjú tömeget, akkor feltétlenül a nemzeti erők összefogására van szükség. A Kommunista Párt ennek a ténynek helyes felismerésében elhatározta, hogy nem fog külön kommunista ifjúsági szervezetet létesíteni és ahol ilyenek már létrejöttek, ott felosztatja őket és helyükben a Demokratikus Ifjúsági Szövetséget fogja támogatni.” Rákosi Mátyás a kommunistáktól megszokott nyílt, őszinte szavakkal bizonyította, nemhogy kizsajfítani nem akarják a kommunisták az ifjúsági szövetséget, hanem ellenkezőleg, támogatják azt. De talán éppen ez fáj egyeseknek. Ha így van, akkor tisztán látszik, nem az egész ifjúság felemelése a fasiszta posványból a fontos részükre, hanem, hogy öncélú politikai pécenyjűk sítésében a tájékozatlan fiatalokat felhasználhassák. Jól tudjuk, nem az ifjúságot kell elsősorban hibáztatni, amikor olyasmiről hallunk, hogy tanonciskolásokból préselnek ki aláírásokat a nyilas tanár mentegetésére. Vagy amire Szegeden készülnek egyes középiskolások: hajlandók voltak kivonulni, tüntetni a reakciós, sváb főigazgató mellett, aki egyik fő szállásosnője volt a

Elcsendesedett a szíriai olajkérdés - a harcok megszűntek

Erősödik a háromhatalmi együttműködés Béketermelésre tér át a szovjet ipar

A nemzetközi olaj

Körüli harc a Közelkeleten egyelőre véget ért. A nemzetközi imperialista „játékoknak” aránylag nem túlságosan tragikus fejezete vonult el előttünk. Mindössze talán csak néhány száz ember és ház életébe került. A Perzsa Olaj Társaság és az Iraki Olaj Társaság fegyveres vetélkedését Amerika ifjait, mert időszertlenül látta a döntő rohamot. Mi viszont ebből is azt tapasztaljuk, hogy a nemzetközi kartellek érdekeire milyen szelízmogräftszerű finomsággal reagálnak a nagytőkés országok kormányai.

A feszültség enyhítése céljából

a francia kormány parancsot adott a levantei francia elnöknek, hogy szüntesse be a tüzet.

Ezt a parancsot azóta végre is hajtották. A francia kormányának az a véleménye, hogy most olyan légkört kell teremteni, amely kedvező az angol, amerikai és francia tárgyalások megkezdésére. Bidault francia külügyminiszter Amerikához írt jegyzékében megerősítette a közelkeleti államok függetlenségének elismerését.

Az angol jobboldali szárny

egyáltalán nem törekszik a fasiszmus gyökeres kiirtására, hanem megelégszik bizonyos látszat demokratikus intézkedésekkel is. Ezek a reakciós körök már most

Gestapo-pribékeknek. Annak a rendszernek a képviselői a bűnösök, akik így nevezték, így neveltették őket. De bűnös az is, aki még ma is félrevezeti őket, demagóg hazugságokkal éket ver az egymáshoz közelítő ifjak közé.

Biztosak vagyunk a dolgunkban. Nyíltan kiállunk és hívunk minden leányt és fiút, aki becsületesen akarja a demokráciát. Nincsen takarogatni valónk. Nem mondunk és nem tettünk eddig sem és a jövőben sem fogunk mást tenni, mint amit a magyar ifjúság érdeke követel. Ebben a pillanatban a döntő: az ifjúság tényleges egységének megteremtése. Eddigi ténykedésünk is, de leginkább a jövő igazolja, a kimondott szavakat tették követik. A felvilágosítás, a

szívesen elhelyeznék aknáikat a béke épületében. A hadseregben lévő képviselők azok, akik a Göringekkel, Guderianokkal barátságosan kezelték, együtt ebédeltek, akik csak a legnagyobb nyomásra voltak hajlandók elfogni a fasiszta Dönitz-kormányt, akik türik, hogy Busch volt vezértábornagy katonai klikkje még mindig szabadlábban mozogjon Németországban és meglehetősen önállósággal intézkedjék. Szerencsére

ez a csoport az angol népek csak elenyésző töredékét teszi.

Nem ezzel a csoporttal lépett a Szovjetunió koalícióba, hanem a szabadságszerető Anglia népével. Ezeknek az imperialista félfasisztáknak a megbüntetése természetesen csak az angol nép feladata lehet, amely pontosan ismeri módszereiket.

Az „Izvesztija”

című moszkvai lap természetesen öles hangon követeli a háborús bűnösök megbüntetését. Két csoportjukat különbözteti meg. Az egyikbe tartoznak

a nemzetek békés kapcsolatainak megzavarói,

rajtütés, ötödik hadoszlop szervezése, nemzetközi vizályok szitására irányuló erőszakos cselekmények, a másik csoportba a nem harcolók és hadifoglyok legyilkolása, rabszolgamunka szervezése és más hasonlók. Kétségtelenül minden államot megillet a jog, hogy az érdekei ellen elkövetett háborús bűntetteket megtorolja. A hitlerista gonosztevők vezetőit, akik egész Európában háborús gaztetteket követtek el, külön nemzetközi ítélőszék elé kell állítani. A

megnyerés minden eszközével harcolunk a jóakarató kétkedők meghódításáért. Ha azt akarják, amit mi akarunk — harcolni az egész ifjúsággal, az egész ifjúságért — biztosan találkozni fogunk. Még pedig hamarosan. És a rosszakaratúak? Nekik a ma még befolyásuk alatt lévő ifjúság ad feleletet. Azzal, hogy velünk együtt megteremti, amitől ők legjobban félnek, a magyar ifjúság egységét.

Vannak néhány szavunk a kivülálló fiatalokhoz is. A szó, helyesebben a cselekvés titeket illet. A kérdés föl van adva. Népünk, hazánk történelmi helyzete adta föl. Egység, vagy... Nincs vagy! Mindnyájan egyet akarunk. Főlemelkedni, főlemelni házárkat abból a mélységből,

háborús bűnösök megtorlásának ez a módja az igazság módszere.

A jogtalan és bűnös parancsok végrehajtói

sem bújhatnak ki a felelősség alól. Megrögzött gonosztevőknek nevezik, kinek lelkét egy-két gyilkosság elkövetése terheli. Minek nevezhetők akkor a német fasiszták, akik ártatlan emberek millióit gyilkolták meg és gyötörték halálra. Hogyan beszéljünk azokról a gonosztevőkről, akik sem a gyermekeket, sem a nőket nem kimélték. Mit mondjunk a halálgyárosokról, a fojtókamara-gépköcsi tervezőiről, a buchenwaldi, maydaneki, szvencini halálüzemek igazgatóiról? Felvetődik a kérdés: átérzik-e az emberek teljes egészükben mindazokat a rémlelteket, ami a német fasiszták és gyilkosaik elkövettek. Nem, nem mindenki ébredt tudatára e szörnyű bűnszekmények jelentőségének.

Truman elnök

egy sajtóértekezleten kijelentette Washingtonban, hogy találkozni fog Sztálinnal és Churchilllel.

Véleménye szerint a sanfranciscói értekezlet kb. tíz nap múlva véget ér, de ha tovább is tart, az nem lesz befolyással a találkozóra. Az elnök hozzátette, hogy Franciaország és Kína nem vesz részt a találkozón.

Lapunkban több ízben rámutattunk már arra, hogy a Szovjetunió és angolszászok koalícióján belül vannak ellentétek, de ezek hasonlíthatatlanul jelentéktelenebbek, mint magának a koalíciónak az összefogó

alova zuhantunk. Fiatalos jókedvvel, játékosággal a közelmult mulasztásait, bűneit cipéljük. Lerombolt hazánk romjai ránk is nehezdednek. Egységesen, rohammunkával részesevé váunk az újjáépítésnek. Mutassuk meg együtt, tudjuk, mit jelent ma magyaroknak és fiatalnak lenni. Törjétek össze, lépjétek át a tulajdonképpen nem is létező falakat. Hívunk benneteket. Megyünk elétek. Nyujtjuk kezünket. Kézfogásunkban a magyar demokrácia ereje int figyelmeztetőn azok felé, akik vissza akarnak nyomni bennünket oda, ahonnan olyan nehezen szabadultunk: a fasiszmus butító mocsarába. Félre az útból reakciók! A magyar ifjúság erővel akar!

Komócsin Zoltán.

ereje. A hármass találkozó megteremtí az a légkört, amely az európai biztonsági kialakításához feltétlenül szükséges.

Zsukov marsall

a közeljövőben találkozni fog Berlinben Montgomery és Eisenhower tábornagyokkal. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság veszi át a szövetséges főhadiszállás szerepét és Németország irányítását. A belső sajtócentruma várhatóan bizonyos ideig még érvényben marad Németországban.

Mellszobrot kapnak Moszkvában Zsukov, Rokoszoszki és Konyev marsallok, akik a Szovjetunió Hőse kitüntetését másodszer kapták meg.

Ferlinben

a jelek szerint még akadnak merénylő fasiszták, mert Werner főpolgármester kiáltványt intézett a berlini néphez, amely felárta, hogy szovjet katonák elleni merényletek is történtek. A katonai parancsnokság szigorúan meg fog torolni minden emberi és anyagi érték ellen elkövetett merényletet.

Az új cseh

hadseregről

beszél Prágában Svoboda honvédelmi miniszter és kijelentette, hogy a csehszlovák hadsereg felszerelése, kiképzése és szervezete a Vörös Hadsereghez hasonlít. Elítélte a politikai érettség hiányát és bejelentette a nevelőintézet rendszerének bevezetését. Ezek lesznek hivatalos hadsereg kulturális és politikai kiképzését irányítani. Hangsúlyozta, hogy a csehszlovák külpolitikának főképpen kelet felé kell orientálódnia.

A szovjet újjáépítésről

naponta dícsőségesebbnél dícsőségesebb hírek érkeznek. A tegnapi rádió a súlyosan megrongált Leningárdról adott képet. Ez a sokat szenvedett város már rátért a béke útjára, az utcákon ismét megjelentek a csillogó szemű fiúcskák és lányok, ez a jele annak, hogy az élet ismét visszatér a régi kerékvágásba. Az ipari üzemek lassan már mind felépülnek. A Leningárdi nagy turbinagyár ismét nagy erővel dolgozik.

A Kirov-művek is áttértek a háborús termelésről a béketermelésre.

Traktorok, Diesel-motorok kerülnek ki a gyárból. De Leningárdban nem csak a nehézipar indul fejlődésnek. A nehézszerkezetek, a hajók és mozdonyokon kívül gyártnak cipőket, selyemharisnyákat is. Rosztovban is csak pusztulást hagyták maguk mögött a fasiszták. A Donon átvezető hidakat felrobantották. A szovjet mérnökök és munkások ezeket már mind helyreállították.

Maguitigorszk mellett egy négyszáz házból álló új város épül. A házipipák ingyen telket kapnak az államtól és olcsó anyagot az építéshez. Kapnak 5000 rubel segélyt és újabb 5000 rubelt, amit hat év alatt kell visszafizetni. Így nagyon sok munkás jut könnyű szerrel kertek, kőbányák és családi házhoz.

Kaszanyitzky Endre

PIAC-UTCA 57. szám. Garantált tűzálló íződedény minden nagyságban kapható

Truman a Japán elleni háborúról

Newyork, június 2. Truman elnök tegnap üzenetet küldött a kongresszushoz, melynek során beszámolt a hadihelyzetről. Az üzenetben a következőket mondta az elnök: Legelső feladatunk, hogy a Japán elleni háborút megnyerjük, amilyen gyorsan csak lehet. A haderő győzelmeiben legnagyobb része volt Franklin Delano Rooseveltnek. Az ő vezérlete alatt került kifejtésre az a szövetséges stratégia, amely megdöntötte Hitler erődjét, porba döntötte magát Németországot és ma oly közel vitt az útja Tokióhoz, hogy tetszése szerinti bombazáport zúdíthat rá.

A csendesóceáni háború legkiemelkedőbb tulajdonsága, amely minden megelőző háborútól megkülönbözteti, a kétlaki hadművelet nagy száma. E célra különleges hajókat építettünk. Támadó-csapatszállító, teherhajók, partraszállító hajók, rohambárkák stb.

Vezérkari főnökségünk kijelentése szerint rövidesen hétmillió harcos áll Japánnal szemben.

Ez a szám a csendesóceáni haderők megkettőzését jelenti.

Szung kínai miniszterelnök moszkvai útja

Az új kínai miniszterelnök, Szung Sanfranciscóból Moszkvába utazik, hogy ott Sztálin marsallal találkozzék. Szung

Jelenlegi stratégiánk lényege: Japánt leszögezzük azokra a pontokra, ahol jelenleg áll. — Törekvés az, hogy a japánokat egymástól elválasszuk, és csoportonként megsemmisítsük. Kíméletlen és egyre növekvő erejű csapások fognak zúdulni az ellenségre, úgy a földön, mint a levegőben és a tengeren.

Csapásaink Japán gyáripárának jelentős részét a földdel tették egyenlővé.

Tokió sorsára fog jutni minden japán város, melynek ipara a japán hadigépezetet táplálja. Figyelmeztetem a japán polgári lakosságot, ha kedves az élete, költözzék el ezekből a körzetekből.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy a japánok feladták a reményt. Arra számítanak, hogy Amerika belefárad a küzdelembe és az áldozatba, amit a háború kíván. Azt remélik, hogy eltekintünk a feltétel nélküli fegyverletétel követelményétől és megegyezőes békét kötünk.

Tántoríthatatlan azon célkitűzésünk, hogy oelunk, a teljes és győzelmes befejezésig harcoljuk végig a háborút.

A szovjet külügyi népbiztosság jegyzéke

A moszkvai rádió jelentése szerint a Szovjetunió külügyi népbiztossága jegyzékét nyújtott át az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Franciaország és Kína kormányának a Libanonban kifizetett harcok kérdésében. A szovjet külügyi népbiztosság megállapítja, hogy azok a harcok, amelyek napok óta folyamatban vannak Libanonban Francia és libanoni csapatok között azok az intézkedések, amelyek a libanoni forgalom leállítását és hadiállapot tényleges előállítását idézték elő, ellentétben állnak a sanfranciscói konferencián tárgyalt világbiztonsági szervezet alapelveivel. Felhívta a kormányok figyelmét, hogy ebben a kérdésben fel-

kijelentette, hogy ki akarja építeni a kapcsolatot a kínai kommunista párttal is,

tetlen gyors és hatáson beavatkozásra van szükség, mert nem nézhető el, hogy a sanfranciscói konferencia tárgyalásai alatt ilyen hatályos lépések történhessenek.

Csokonai-színház Telefon: 110. Vasárnap jun. 3-án d. u. 3 kor Nem házasodom d. u. 6 órákor Csárdáskirálynő Hétfőn jun. 4-én d. u. 6-kor Sonia

Drezdai találkozás

Az „Izvestija” írja: Az Azóvi-tenger hullámai mossák a partot. Kosztrikin őrmester, ki békében egy békés tengerparti faluban folytatta a halászat mesterségét, golyószórójára támaszkodva, fűrész a sötétben. Amint a rajvonalba fejlődő németek közelednek, géppisztolyával dolgozni kezd.

Kosztrikin azóta sok ütközetben vett részt. Harcolt a Donnál, a Visztula mentén, átkelt az Oderán, küzdött a Neisse és a Spree mentén. Berlin közelében egyszer igen súlyos helyzetbe került. Az erdőszéleken visszavonuló németek megtámadták néhány szovjet harcost. A szovjet katonák nagy része elpusztult, de Kosztrikinnek, az azóvi halásznak sikerült megmenekülnie.

Mennyi kiszabadított embert látott Kosztrikin őrmester. És ilyenkor mindig elhurcolt le-

nyára gondolt, Ninára. Valahányszor egy női koncentrációs tábort felszabadítottak, bejárta a tábor és kereste leányát... Persze, nem találta. Ilyenkor Kosztrikin őrmester úgy érezte, hogy folytatnia kell harci útját, mindaddig, míg valamilyen rabságban sínylődő ember ki nem szabadul Európa hatalmas börtönéből, míg meg nem találja leányát: Ninát.

Az arcvonal már Drezdánál van. Itt a szovjet őrmestert egy kerület parancsnokává nevezték ki. Szabad perceiben az őrmester szívesen elmélázkodott az Elba partján és leányára gondolt, kit a németek rabságba hurcoltak. — Pedig nem volt messze tőle. Ott dolgozott egy Drezda melletti hadiüzemben, melyet háromszoros drótsövény vett körül, magasfeszültségű villanyárammal töltve.

Vorosilov tábornagy fogadóestje

Budapest, június 2. Vorosilov tábornagy a Hitler-Németország feletti győzelem alkalmából fogadóestélyt adott. Mint ma hivatalosan közölték, ezen az összejövetelen felköszöntők hangzóttak el. Vorosilov ez alkalommal üdvözölte a magyar kormányt, a megjelent vendégeket és poharát a magyar népfelvirágzására ültette. Key amerikai tábornagy pohárköszöntőjében üdvözölte Sztálin marsallt, Truman elnököt és Churchill miniszterelnököt, mint a győzelem kivívóit. Pohárköszöntőjében rámutatott arra, hogy amit a háborút a Vörös Hadsereg és a Szovjetunió kormányja, az angol hadsereg és az angol kormány, valamint az Egyesült Államok hadserege és kormányja együttesen vívtak ki, ugyanúgy egyetértésben valósították meg a béke nagy művét is. Edeleumb, az angol bizottság katonai vezetője

felköszöntőjében rámutatott arra, hogy milyen hősiesség árán sikerült a szövetséges nemzeteknek együttes győzelmet kivívniuk Biztos abban, hogy ugyanilyen együttes munkával vívják majd ki a békét is.

Gyöngyösi János külügyminiszter a magyar nép nevében köszöntötte meg a Szövetségeseknek a Hitler-Németország feletti aratott nagy győzelmüket. A magyarság a győzelem megünneplésében teljes szívvel részt vesz, mert a szövetségesek győzelme — mint mondotta a magyar külügyminiszter — számunkra a szarnokság alól való felszabadulást jelentette. A külügyminiszter annak a reményének adott kifejezést, hogy a béke nemcsak a nagy nemzeteknek lesz tartós békéje, hanem a kis nemzetek boldogulásait is felhívóvá teszi.

Magyar-jugoszláv ifjúsági közeledés

Budapest, június 2. (MTI) Jugoszláviában június 10-én tartják meg a balkáni Ifjúsági Szövetségek kongresszusát, amelyre a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség képviseletét is meghívták. Ugyanezen a napon lesz Magyarország a magyar ifjúság napja. Ezen viszont a jugoszláv Ifjúsági Szövetség kiküldöttjei jelennek meg, hogy így kimutassák baráti érzésüket és kapcsolatukat, amely a két demokratikus ifjúsági egység szervezetet összeköti.

Ma, vasárnap délután lesz a Nemzeti Segély Béke-ünnep

Debrecen demokratikus közönsége nagy érdeklődéssel várja azt a nagyszabású ünnepélyt, amellyel a Nemzeti Segély áldoz a Béke eszméjének ma, vasárnap délután 5 órakor az Arany Bika nagytermében. Az ünnepélyre már napokkal ezelőtt elkelt a jegyek nagy része s bizonyára hatalmas hallgatóság fog ott megjelenni.

Ez az érdeklődés szól elsősorban a Nemzeti Segélynek magának, amely az új magyar demokráciának egyik legszebb és legnépszerűbb intézménye. Százresz összegűket mozgósított már eddig is abban a harcban, amely a nemzetre rászakadt inség és nyomor ellen folyik. Az éhesző bányavidék megsegítése, az éhínség elől menekülő pesti gyermekek vidéki elhelyezése, a mindentől kifosztott deportáltak visszasegítése a normális életbe: csupa életbevágóan fontos feladat, amelyet a Nemzeti Segély becsülettel

végez. Természetes tehát, hogy amikor a Nemzeti Segély először áll ki kulturális előadásokkal a közönség elé, ezt minden magyar csak szeretettel fogadhatja.

De nem kisebb mértékben szól az érdeklődés magának a Béke-ünnepélynek. Most, amikor a béke- és szabadságszerető nemzetek végre összejöttek az örök háborús vesztélt jelentő faszüstem, minden becsületes ember lelke az örök béke eszméje felé fordul. S ezt az eszmét olyan hivatott előadók fogják az ünnepélyen képviselni, mint Juhász Nagy Sándor, Juhász Géza és Ilku Pál, akiknek fejtegetéseivel — összehangzó szellemű művészi alkotások fognak elhangzani Fáy Árpádné szavalatában és Borbély Edit zongorajátékában. Minden arra mutat, hogy az ünnepélynek maradandó sikere lesz.

Igazi börtön volt ez. Édesanyja sem ismert volna leányára, ki nemrég oly vidám volt, most csak árnyéka önmagának; kezét már véresre marták a sarak, testét ütések nyomai fedték. A németek tettenérték, amikor elrontott egy lövedéket. A fasiszták ekkor külön barakkba zárták és a német tiszt, aki kihallgatta, egy szobában foglalta össze az ítéletet: Felkötöni!... Nina Kosztrikin a barakk deszkafalára írta a következő szavakat: „Kérjétek meg katonáinkat, kik már itt vannak, mondják meg szüleimnek, hogy itt várta a halált Nina Kosztrikin.” — Éjszaka angol és amerikai bombavető támadták a várost. A deszkabarakkot szétrombolta a légnyomás. Nina csodával határos módon megmenekült.

Az éggő belvárosi utcák fölé vitte útja. Egy összerombolt ház pincéjébe menekültek. Sok más menekült orosz nővel töltöttek a pincében százegynéhány napot. Egyre hangosabban dörgött az ágyú. A harcok már Drezdában folytak, mikor egy felderítő osztag benyomult a házba, ahol a szovjet nők elrejtőzködtek. Leirhatatlan volt az öröm. Az orosz nők könnyezve borultak a szovjet harcосok nyakába. Nina sebel behagadték és hazaszállítását várta az egyik Fabrik-strassei utcában.

Amikor Kosztrikin őrmester egy alkalommal gépkocsijával az egyik drezdai utcán hajtott, ismerős nő alakot pillantott meg. Az öreg halász le se vette szemét róla, majd hirtelen a sofőr vállára tette kezét. Kosztrikin kiugrott az autóból. És a következő pillanatban már apa és leánya egymást öltelve tartották a drezdai utcán. — Kosztrikin őrmester csak ezeket a szavakat sutogta: Leányom, édes kisleányom...

— És mi s munkásokat ezekre a nagy nyekre? — védest.

— Az — m és határozottan den munkás t zal miért dola

Egységes ifjúság, egységes Magyarország!

Hogyan termelt és épített a Szovjetunió?

Szabó István elvtárs beszél a szovjetüzemek hősiességéről és erőfeszítéseiről

A kerületi párttitkárságon keressük fel Szabó István elvtársat és emeljük ki sürgős munkájának halmazából, hogy személyes élményei alapján nyilatkozzék a Szovjetunió életéről. A kerületi párttitkárság az újjáépítés lázában ég. Elvtársak adják egymás kezébe a kilincset és keresik fel a kerületi párttitkár elvtársat, hogy utasítást kérjenek, vagy vitás kérdéseiket megbeszéljék. Mi is bedlünk a várakozók sorába és türelmesen kivárjuk, míg ránk kerül a sor.

— Ne haragudjon, elvtárs —

Belépés a Szovjetunióba

Amikor még a háború előtt megérkeztem a Szovjetunióba — kezdi nyugodt, magyaros hangján —, először is egy alapos orvosi vizsgálaton estem át. Ezen a vizsgálaton minden munkás keresztülment, aki a Szovjetunióba került. Az orvosi vizsgálat alapján aztán más-más szanatóriumokba utaltak bennünket. Ezek a munkásszanatóriumok a Szovjetunió legszebb helyein, a Krimben, Kaukázusban stb. voltak. Én a pegyigorszki, egyik kaukázusi szanatóriumba kerültem és mai napig meggyőződés, hogy ez a világ legszebb üdülőhelye. — A természetes gyógymodok minden kelteke megvolt itt, mint általában a Szovjetunióban mindenütt, és

köszöntjük elébe kerülve — hogy pár percre lefoglaljuk az idejét, de szeretnénk hallani a Szovjetunió üzemeinek, a Szovjetunió csodálatos teljesítményeinek hőseiről. Jól tudjuk, hogy elvtársunk éveket töltött a Szovjetunióban, a Szovjetunió üzemeiben, békében és háborúban, mondjon nekünk rólok valamit.

Szokott szivességgel fogad, helyet és cigarettával kínál és hátradülve székében, megdörzsölő munkában elfáradt szemét.

Az egyes teljesítmények értékét és mennyiségét bizonyos prémiumok, jutalmak mérik.

A Szovjetunió üzemeiben nagy szerepet játszik a pompásan kidolgozott jutalmi rendszer. Ugyanek: a nagy teljesítményeket nyújtó munkások különleges ellátásban részesülnek, értéktárgyakat kapnak jutalmul, 4-6 hétre teljesen ingyenes beutalási kártyát valamint gyönyörű helyen lévő üdülőhelyre. — Ugyanígy a technikai kivitelben kitűnő technikusok és mérnökök is. Ottlétem alatt nem egyszer előfordult, hogy mérnökök kiváló teljesítményeik elismeréséül modern luxus-autót kaptak az üzemtől.

A prémiumrendszerben nagy szerepet játszik és nagy serkentő erőt jelent a progresszivitás is. Ez a progresszivitás abban áll, hogy

az egységek után megállapított jutalom a darabszám növekedésével ugrásszerűen emelkedik.

Ha pl. egy alkatrész elkészítésének a jutalma bizonyos idő alatt 10 rubel, kettőnek ugyanennyi idő alatt már darabonként 15 rubel és így tovább. Nagy szerepet játszik még az üzemek megvalósításánál az úgynevezett racionálizálási bizottság. Ennek a bizottságnak a célja, hogy az államtól kapott és az egyes üzemekre kiosztott tervet a százszázalékos kivétel, de legtöbbször a kivétel fokozása szempontjából dolgozza ki. Az üzemek munkaszellemére nagyon jellemző, hogy ezekkel a racionalizálási javaslatokkal maguk a munkások jönnek. Minden tervnél beadják javaslataikat, hogy lehet azt gyorsan, a gépek legésszerűbb kihasználásával és a már szinte szokásos túltermelési százalék hozzáadásával megvalósítani. Csak egy egyszerű példát említsünk erre vonatkozóan. Minden tervnél felmerült, két vagy több munkás helyett hogy végezhetné el a gép ugyanazt a munkát egyetlen munkással. Így alakult azután ki a rohammunka és ez az alapja a Sztakhanov-mozgalomnak is. Meg kell még jegeznünk, hogy a

rohammunkás „csak” az a Szovjetunióban, aki a vállalt munkát tökéletesen elvégzi.

Sztakhanovista pedig az, aki a gépek célszerű kihasználásával ennél többet végez. A progresszív prémiumrendszer természetesen a sztakhanovistáknak, tehát a legtöbbet nyújtóknak kedvez leginkább. Gyakran tapasztaltam, hogy egy sztakhanovista egyetlen nap alatt keresett annyit, mint rendszeren egy hónap alatt kereshetett volna.

Hangsúlyoznom kell még azt is, ismétlem, hogy a technikai személyzet munkája után éppen ilyen jutalmakban részesül.

A háború

— És mi történt a háború alatt az üzemekben? — kérdezte.

A háború nagyon gyorsan jött. Mindnyájan számítottunk rá ugyan, de nem gondoltuk, hogy a fasizmus vadállati rablódáého ilyen hirtelen rohanja meg a Szovjetuniót, a világ munkásságának nagy házáját. A háború kitörésének napján, éppen vasárnap, a város egyik sportcsarnokában viharos hangulatban gyűlést tartottunk és azonnal elhatároztuk, hogy átalakulunk hadiüzemmé. — A munkásság színe-java jelentkezett a Vörös Hadseregbe és ekkor voltam tanúja a legcsodálatosabb eseményeknek. — A fasizmus elleni gyűlölet és a szovjet haza határtalan szeretete olyan tömegjelenségekben mutatkozott, ami páratlan a népek történetében.

A bevonult elsőrangú munkások helyére tömegestől töltöttek öregeket, asszonyokat, fiatalokat. A tanulókat otthagyták iskoláikat és beállottak az üzemekbe a munkapadok mellé.

Hihetetlen gyorsan képezték át magukat munkásokká. Szinte hetek, szinte napok alatt. És nemhogy fennakadás mutatkozott volna a termelésben, hanem gyakran kétszáz, sőt kétszázötven százalékkal többet teljesítettek ezek a tanulatlan munkások, ezek a nők, gyermekek és öregek az előírt terveknél.

— És mi történt, amikor a fasizta hadsereg behatolt a Donyec-medencébe?

— Már amikor messziről hallottuk az ágyúsztót, elhatároztuk, hogy megmentjük a gyárat.

Óriási munka volt, óriási feladat, a 10, 20, 30 tonnás gépeket vagonokra rakni, de napokig tartó erőfeszítés után sikerült. Utazni kezdtünk Közép-Ázsia felé, a gépekkel, utazni kezdtünk az egyre hidegedő tél

felé az Uralon keresztül. Az a kis város, ahova megérkeztünk, természetesen nem volt berendezkedve egy ilyen hatalmas üzem befogadására. Sem gyártelepünk, sem helyünk nem volt. Mi leraktuk a gépeinket és építeni kezdtük azonnal az üzemet.

Az üzem falai még messze voltak a befejezéstől, de mi már termeltünk.

de mi már munkásokat toboroztunk és munkások jöttek hozzánk és képezték át magukat hallatlanul gyors ütemben a munkára. — Megtörtént itt, hogy távol minden nyersanyagforrástól, a hadiszállításra átszervezett közlekedés hiánya miatt csak a hónap közepén kezdhettünk munkához, hogy megvalósítsuk a kiszabott tervet. Mégis megvalósítottuk azonban, sőt sokkal többet a tervnél. Igaz, hogy

gyakran éjjel-nappal a gépek mellett állottunk, ruha, cipő nem került le rólunk, de termeltünk, de a feladatot végrehajtottuk.

Csak ezeket a teljesítményeket, ezt a példátlan hősiességet látva, érti meg valaki, hogy volt lehetséges a fasizta hadsereg feltartóztatása, sőt a két éves háború után megindult nagyszabású ellentámadások révén a teljes megsemmisítése.

— Miben látja tehát végeredményben, elvtárs, a Szovjetunió diadalának okát?

— A szovjet hadseregek nagyszerű teljesítményét az eredményezte, hogy a Szovjetunió munkássága a saját üzeméért, a saját bányájáért, a saját gépeiért dolgozott és harcolt; a paraszt jól tudta, hogy a szovjet haza védelmében a saját földjét védi; a Vörös Hadsereg pedig, amelynek fegyvereit hordva szállt szembe minden szovjet munkás és paraszt a fasizmus megátalkodott rablódúhéval, teljesen az övé, a nép hadserege. Ez a három tényező vitte diadalról diadalra a sarlós-kalapácsos vörös lobogót, ez semmisítette meg a fasizmust és tette a háború legdicsőségesebb harcossává a vörös katonát. A háborúnak vége, de a munka lankadatlanul folytatódik tovább a szovjet üzemekben a munkásság egész jövőjének boldogabb kiépítésére!

— Úgy legyen! — köszönjük meg a nagyon érdekes beszélgetést Szabó István elvtársnak, akit időközben már egész sereg ember vár ügyes-bajos dolgával az ajtaja előtt.

Harsányi Zoltán.

Egy gyár a Szovjetunióban

Miután alaposan kipihentem magamat, egy gyárba kerültem. Meg kell jegyeznem, hogy eredetileg textilmunkás voltam és át kellett magam képezni vasüzemre. — Ez az átképzés, hangsúlyozni kívánom itt, egyik legérdekesebb jelensége a szovjetüzemeknek és a tervszerű termelés menetében döntő jelentőségű. A munkás tulajdonképpen felügyelet mellett saját maga képi át magát, úgy hogy bemegy egy gyárba, kap egy munkapadot és így kezdik el sajátítani a kiszabott munkát. Az első perctől kezdve fizetést kap és legfeljebb egy év alatt átképzett, kitűnő munkás válik belőle. Ez még békében volt, amikor bekerültem a gyárba, a megszábott hétértás munkaidő szerint dolgoztunk, minden ötödik nap pihenővel. Az ellátottságunk, fizetésünk elsőrangú volt, az üzem munkásai, telve munkavágyal, a legnagyobb munkafegyelmében dolgoztak. Ebédidő alatt rendszerint zenekarok hangversenyeket, táncoltunk, munkaidő után előadásokra jártunk, az üzemek külön színháza volt, mint mindenütt a Szovjetunió üzemeiben. — Később, amikor a háborús feszültség növekedett, 8 órára emelkedett a munkaidő.

— Hogyan történt a híres és

Munka és bérrendszer

— És mi serkenti a szovjet munkásokat kivétel nélkül ezekre a nagyszerű teljesítményekre? — vetjük közbe a kérdést.

— Az — mondja keményen és határozottan —, hogy minden munkás tisztában van azazl miért dolgozik. A Szovjet-

méltán annyit csodált szovjet termelési tervek megvalósítása egy nagy üzemben? — vetjük közbe a kérdést.

— A tervek? — folytatja lelkesen. — Én a Donyec-medence egyik hatalmas üzemében dolgoztam. Az üzemben 22.000 munkás volt és havonta 80 mozdonyt és szerkocsit készítettünk. Az üzemi terv az államtól az üzem vezetőségéhez kerülnek, ez letárgyalja és megállapítja a terv szakaszait és kivitelének ütemét. Továbbadva az egyes műhelyek újra letárgyalják és szinte minden egyes munkásra konkretizálják a tervből elvégzendő mennyiséget.

A munkásoknak valóságban vérrüké válik a terv. Hogy mi a szovjet teljesítmények csodájának a magyarázata? Hát egyszerűen az, hogy már az üzem vezetősége az előírt tervmennyiséghez hozzáépít bizonyos százalékot. Ez a százalék önkéntes ajánlatokkal egyre nő a műhelyekhez és az egyes munkásokhoz kerülve, míg végül sohasem a terv által előírt mennyiséget végzi el a kiszabott időre a gyár, hanem annál 30-40, sőt sokszor 50 százalékkal is többet.

unióért, a proletárok nagy házáért, a munkásság államáért, amelyben másoknak osztály és nemzetiségi különbségek. A nemzetiségi munkás éppen olyan teljes jogú polgára munkája révén a szovjet államnak mint az orosz.

A Népbíróóságok Országos Tanácsa helyben hagyta Deli Piroksa halálbüntetését

Budapest, június 2. (MTI) A budapesti Népbíróóság annakidején háborús bűncselekmény miatt halálra ítélte Deli Piroksa 29 éves ápolóját, aki a Csengeri-utca 45. és a Csengeri-utca 64. szám alatti bérházakban október 16-án német katonákkal megjelent és a helyszínen 19 ottlakó üldözöttet agyonlővett és résztvevő számos nő elhurcolásában. A Népbíróóságok Országos Tanácsa ma foglalkozott végső fokon a bűnüggyel és a népbíróóság ítéletét jogerősen helybenhagyta. Megállapította az Országos Tanács, hogy a vádlott emberetlenül kegyetlen cselekményeivel egyedül a halálbüntetés kiszabása áll arányban. A vádlott kegyelmi kérvényének sorsáról az Országos Tanács zártülésben döntött, majd kihirdette, hogy az ügy iratait további eljárás

végzett visszaküldi a Népbíróóság-hoz. A törvény értelmében jogerős határozatot csak akkor lehet kihirdetni az ítélet előtt, ha magzatál megszüli.

Könyvelési szakicoda
Vörösmarty-u. 24.

Megbízásait vóteltre, dásra lelkiismeretesen teljesíti.
BURAY Kossuth-u. 8.
Kölcsönös Segélyző épület.

Irodalmi Kamaraszínház
A Városi Zeneiskola előadó-terében.
Vasárnap, június 3 án
6 órakor
Egy pohár víz

Széles társadalmi szervezkedésbe kezd a Nemzeti Segély

Első segély az ájult országnak

Van egy intézményünk, amely jó feléve csendben, szerényen, de annál szívósabban és kitartóbban dolgozik: a Nemzeti Segély. Mindennél hallatta szavát, mindenütt cselekedett, ahol baj volt. Nélkülözés és szenvedés hívta életre: azért alakult, hogy életet szálaltson a bányavidékek éhezõ dolgozóinak. Mikor ezt a feladatát ellátta, kiderült, hogy életet szálaltson a bányavidékek éhezõ dolgozóinak. Mikor ezt a feladatát ellátta, kiderült, hogy életet szálaltson a bányavidékek éhezõ dolgozóinak. Mikor ezt a feladatát ellátta, kiderült, hogy életet szálaltson a bányavidékek éhezõ dolgozóinak.

A Nemzeti Segély az újjáépítési versenyben

Most ismét a magyar élet legfontosabb területén, az újjáépítés nagy versenyében hallatta szavát.

Felajánlotta, hogy a MÁV forgalmi csoport azon munkásainak gyermekeit, akik a vasút újjáépítésének versenyében, mint legjobbak kitérnek, ingyen fogja a legjobb ellátás mellett fűrdőhelyeken nyaraltatni.

Ebből az alkalmából felkerestük a Nemzeti Segély titkárságát, hogy megkérdezzük a most folyó munkákról és a jövő terveiről.

A nyaraltatással célunk az, — mondják —, hogy ebből az áldozatos versenyből mi is kivesszük részünket. Hogy kik a legkiválóbb teljesítményű munkások, azt a forgalmi csoport szakszervezete fogja eldönteni. Mi meg akarjuk mutatni nekik az egész magyar társadalom képviselőiben, hogy hálával és szeretettel gondolunk rájuk.

A Nemzeti Segély most új helyiségekbe költözött, a Rákosi Jenő-u. 4. szám alá. Tágas, nagy szobákat kapott itt, most rendezik be a propaganda osztályt, a titkárságot, a gyermekvédelmi osztályt és az orvosi rendelőt. Egy szülészeti rendelőt már berendeztek a Magyar Nők Demokratikus Szövetségével karöltve, terhes- és szoptató anyák részére. A régi helyiségben most siketnéma gondozó létesítettek. A társadalom ez elcsell-jeivel az utóbbi hónapokban senki-

Kalapos műhelyem
Széchenyi-utca 7 sz. alól
Burgondia-u. 21 sz. alá
helyeztem át.
Baráth Gábor

sem törődött. A Nemzeti Segély most gondozásba veszi őket s szakképzett igazgatót és tanárokat állított be melléjük.

Fiuk Falva Debrecen mellett

— A legutóbbi hetek egyik nagy eredménye — mesélik a titkárságon —, hogy felállítottunk Debrecenből néhány km-re egy „fiúk falvát”. Egyelőre 20 apátlan, anyátlan csavargó gyermeket gyűjtöttünk itt össze. Ezek lerongyolódva, testileg és erkölcsileg lerészálva kerültek Debrecenbe. Van nek köztük olyanok, akiket a fasiszta banditák hurcoltak magukkal ideáig, távoli tájakról. Tolvajlással, koldulással tengették nyomorúságos életüket. Alig tudtuk összehozni őket. A házuk körül földet kaptak, azon dolgoznak egy tanító vezetésével. Most ajándékoztunk nekik egy lovat és egy szekert. Boldogan és büszkén kacskáznak be vele olykor Debrecenbe, madarat lehetne velük fogatni. Az előbb voltak itt éppen három, majd felfordították az irodát. De ha hibát követnek el és az ember rájuk szól: „na szervusztok, akkor le is üt, fel is üt, ne is lássuk többet egymást”, akkor azonnal megszélidülnek. Ma már azt tartják a legborzalmasabb fenyegetésnek, hogy el kell hagyniok a „fiúk falvát”. Számuk napról-napra nő. Megvan a lehetőségünk arra, hogy 100 ilyen gyermeket fogadjunk be. Egy részét okvetlenül meg fogjuk menteni a becsületlen, munkás életnek.

„Ha a társadalom mellénk áll, nem fogjuk ismerni ezt a szót, hogy lehetetlen”

— Mik a további terveik?
— Minden attól függ, hogy mennyire fog a társadalom támogatni bennünket. Eddigi intézményeinket is tovább akarjuk fejleszteni, javítani. A gyermekotthon berendezését például már előtérre tettük, de a konyhadények hiánya nagy gondot okoz. Itt van egy terület a sok közül, ahol a társadalom segítségét várjuk. Mindenekelőtt tehát az szükséges, hogy a Nemzeti Segélyt széles alapokon nyugvó, valódi társadalmi szervezetté tegyék. Ezért most elkezdjük tagságunk beszervezését. Az egyéni adakozás helyébe így kell szilárd anyagi alapot teremtenünk. Ha az egész társadalom mellénk áll, nem fogjuk ismerni ezt a szót, hogy lehetetlen.

Bücsúzunk a Nemzeti Segélyről. Ugy látjuk, hogy a rendkívüli nehézségek között jó, eredményes munkát végeztek. Debrecen társadalmi bizonyára meg fogja ezt érteni és a fiatal intézmény mellé áll, tagjai sorába lép a jövő nagy feladatainak megoldásában. Mert ebben az országban segélyre bizony nagy szükség van. R. V.

TOROK LÁSZLÓ
DÉGENFELD-TÉR 11.
Mindenféle textiláru vétele és eladása

Versenyre híviuk a kisiparosokat

A pártaktiva tegnap délutáni ülésén Faragó Mihály elnöközött és fontos bejelentést tett. Versenyre hívta a debreceni kisiparosokat az újjáépítési verseny keretében. Ő a maga részéről felajánlotta, hogy a követ-

kező hat hét alatt kijavít díjmentesen a MAV forgalmi csoport részére 10 pár cipőt. Ezenkívül készít 3 pár új cipőt, amit a Nemzeti Segély rendelkezésére fog bocsátani azzal, hogy azt a versenyben kiváló munkásoknak juttassa. „Mi is ki akar-

juk venni részünket az újjáépítésért folyó harcban — mondotta Faragó elnök —, mi nem építhetünk házakat, tehát ezt tesszük.” Az aktív lelkes tappsal ünnepelte az ajánlatot. Most a kisiparosok a sor!

Szabadon

Hat esztendő vérgőzös árnya a multba tünt. Paraszti vért csendőrszurony többé nem ont, — rendőrpofon már nem kisért.

Almatlan éjszakáim gondját a dolgozó nép osztja meg — s hóhérkötéllel nem kecsegtet a németzsoldos hadsereg.

Kitáruul millió börtönajtó, a napfény újra ránkragyog — újra vallom, mit már feledtem: ember vagyok, ember vagyok!

Hajdu Ferenc.

Egy időszerűtlen szó

Joggal hittük a felszabadulás napjaiban, hogy a történelem színpadáról örökre eltűnik az utolsó évtized egyik legfőbb emlegetett szava: a zsidókérdés. Természetesen tartottunk attól, hogy a deportálásból, munkatáborokból visszatért zsidóság között akadnak majd olyanok, akik akár meggyötört idegzetük, akár személyes érdékhajásásuk következtében talán aprópénzre akarják majd beváltani szenvedéseiket.

Elők között voltunk, akik szót emeltünk ezek ellen az elemek ellen, nem azonosítva őket a zsidóság széles, valóban demokratikus rétegeivel. Kiméletlen üldözöivé váltunk a magyar zsidóság árulóinak. — mert tudtuk, hogy ők alkotják a legerősebb gátat az asszimilációs törekvésekben. Célunk világos volt: a magyar zsidóság nem alkothat külön csoportot, külön fajt vagy osztályt a nemzet testében — a demokrácia sem egyik, sem másik irányban nem ismerhet megkülönböztetést — a zsidóság a mult jogos sérelmeiért nem teheti felelőssé a demokráciát, hanem egyenlő jogokkal és egyenlő kötelezettségekkel kell résztvennie az ország újjáépítésében.

A magyar zsidóság túlnyomó többsége nem is azonosította magát a zsidó fasisztákkal. — feledni próbálta a szörnyű szenvedéseket és a multhoz hasonlóan hasznos alkotó elemévé vált a társadalomnak. — Nem ő rajtuk múlott, hogy nem tünt el végleg ez az időszerűtlen probléma.

Beszélnünk nyíltan: még mindig akadnak olyanok, akik nem nézik jó szemmel, hogy a visszatért magyar zsidók nemcsak a kötelezettségekből, hanem a jogokból is részt kérnek a maguk számára. Nem nézik jó szemmel, hogy rendszeresen, közhivatalokban nem idegenkednek már a zsidók alkalmaztatásától. A mult ködös ideológiájában ringatják magukat, fajok és vallás szerint osztá-

lyoznak s ha zsidó rendőr vagy zsidó közhivatalnok intési ügyeiket, bizalmatlanságuknak adnak kifejezést; ha pedig a hatóság zsidó képviselője nem tetsző döntést hoz számukra, ezt a döntést nem mint hatósági intézkedést fogadják el, hanem „zsidó önkényeskedés” számlájára írják.

Nem kell bizonyítanunk, milyen káros az egész nemzet számára ez a tudatosan vagy tudatlanul is reakciós felfogás, a zsidókérdésnek ez az erőszakos, hajánál fogva való előráncigálása.

Tsmételjük: a demokrácia nem ismer megkülönböztetést, a demokrácia teljes jogú magyarnak tekint minden zsidót. Feltéve azonban, hogy ilyen megkülönböztetés lehetséges volna, ha különbséget kellene tennünk zsidó és nem zsidó között, arra a megállapításra jutnánk, hogy százalékos arányban mindenesetre a zsidóság köréből kerültek ki kisebb számban a fasiszták és reakciósiók, az ország pusztulásának előidézői. Arra a megállapításra jutnánk, hogy a nemzet legtöbbet szenvedett és legnagyobb jóvátételre jogosult rétege a zsidóság.

A demokratikus magyar zsidóság nem kér megkülönböztetést, lemond a külön jóvátételről. — mindössze helyét kéri a nemzet életében. De be kell látnunk a zsidóság — nagyrészt még mindig félvezetett — ellenségeinek is, hogy hamis propagandájukkal csak ellenkező hatást érhetnének el. Mindannyiunk érdeke, hogy a zsidókérdés problémája megszűnjön probléma lenni.

„Erzsók” kalapszalom
megnyílt. File-, nyulszőr- és szalmakalapok kaphatók, alakítható vállalk. Tompokat minden szakmába vágó cikkekre veszünk. Tanulóanyagok felvételnek jó fizetéssel.
SZENT ANNA-UTCA 5. SZ.

A munkaadók is vállaljanak részt az újjáépítésből

A munkásság egyre nagyobb tömegei csatlakoznak az ország nagy újjáépítési versenyéhez. A nemzet leg-sanyarúbb körülmények között élő rélege — egyéni érdekeit felreleve — vállalja az egyre nagyobb áldozatokat. Kérges munkások, veritékkel szerzett munkásfillek áldozatából épül újjá a demokratikus népi Magyarország.

A munkásság zokszó nélkül teljesíti kötelességét. Nézzünk azonban mélyre a dolgoknak: elvárhatjuk-e vajjon ettől a munkásosztálytól, mely ma, felismerve történelmi szerepét, csak a nemzet érdekeit tartja szem előtt, hogy végleg tűnni fogja azt, hogy más rétegek éizárkóznak az áldozathozatal elöl?

Az újjáépítés munkája nem nehezekehet egyetlen osztály vállaira. A munkaadóknak is fel kell ismer-niük kötelezettségeiket, részt kell vállalniuk nekik is az áldozatokból. Az ország építőipari munkásága hely két és félóra ingyenmunkával járul hozzá az újjáépítés-hez, ennek a munkának az ellenértékét az újjáépítés céljaira fizetik be a munkaadók. Természetesen követekeznek ebből a tényleg az a lehetőség, amelyet a munkaadóknak meg kellene ragadniuk. Ha két és félóra ellenértéke helyett öt óra díj-ját fizetnek be a kívánt célokra, bebizonyítanak ezzel, hogy nem akarnak mögötte maradni munkásaiknak.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy az építetők nem zárkoznak, nem zárkoznak el ez elöl az áldozat elöl. Nem hisszük, hogy akadna ma Magyarországon demokratikusan gondolkodó ember, aki módja és tehetsége szerint ne kívánna hozzájárulni az újjáépítéshez.

POGÁNY rádió-laboratórium megnyílt.
Új és használt készülékek. Vétel, eladás, csere, alkatrészek. Javítás, építés, superhangolás.
NYULAS
GORGEI-UTCA 10. szám.

Nem lesz el egyedül, ha tagja vagy a Nemzeti Segélynek. Nemzeti Segély, Rákosi Jenő-u ca 4.

Fatal munkába hatatlanul után most országot-építésmában.
„Az újjáépítés gyár de erre kell a magya Kommun...
— mutató az Orsz... Azóta a M... szervezetei, alsóbbig, rejtékes, d...
Új, tiszt...
nünk a... szentes le... posan, kija... csak pártu... szágban fri... zanak a de... gondoljál... és számolja... ról, állítsa... időhöz kij... szárnyalják... kat.
Minden... minden p... fel konkr... az újjáép... lamokat... élesen a l...
Számokból...
ppen elégg...
gyar munk...
más alatt...
akciónak...
módszerét...
helyen, párt...
harcát arulj...
Ma százas...
öl és egye...
lan.
Furesz...
a rádióba...
látásiügyi...
delő vetés...
pacsirától...
pét s harm...
M...
Ne higgyük...
tája teljes...
szóbeszéd...
gatunk pár...
den egyes...
hozzászól...
juk meg: fe...
A dolgozó...
hadsereg...
tanácskozi...
a vezérkar...
adatát.
Pártszerve...
pédát kell...
szágos...
Seperjék ki...
illő lim-lom...
fr...
Követeljük...
jó kommunis...
leges helyzet...
vellenül elő...
oldják meg...
kat se a mult...
közszának...
erővel a jelen...
tősen eljön...
s a multhoz...
tító frázis...
keményen. Ö...
mitrov elvtárs...
nünk akarna...
Véget kell

Harcot a frázis-hősök ellen!

Irtó; Radó István

Fiatalkorunk nagy, hősi munkába indult. Az eddigi, vitatathatatlannal tekintélyes eredmények után most meg kell mutatnia, hogy országépítő erő lakozik ifjú izmalmában.

„Az újjáépítés lesz a fiatal magyar demokrácia tűzpróbája. Erre kell most összpontosítani a magyar nemzet és a Magyar Kommunista Párt figyelmét.”

— mutatott irányt Rákosi elvtárs az Országos Pártértekezleten. Azóta a Magyar Kommunista Párt szervezetei, a legfelsőbbtől a legalsóbbig, már megindultak a vezetői, de biztos úton: a romok

közt utat vágva, élenjárnak az új ország felépítésében.

Nem kergetünk ábrándokat, a munkások, parasztlak hatalmas hadseregét nem ámitjuk;

ez a roham kemény, keserves lesz.

Minden erőt, szándékot, teleményességet, tudást mozgósítanunk kell, hogy megállhassuk a sarat s csak ha a legnagyobb elszántsággal, a nehézségeket nem lemosolyogva, de éles szemmel felmérve indultunk harcra, csak akkor számíthatunk jó munkára, teljes győzelemre.

Ne szólamokat sajkózzunk

Új, tiszta légkört kell teremtenünk a munkához, mert fojtó, szennyes levegőben nem lehet alaposan, kijáróan dolgozni. Nemcsak pártunkban, de az egész országban frissen, lelkesen foglalkozzunk a dolgozók az újjáépítés gondjaival, sikereivel, tervezzenek és számoljanak be az eredményekről, állítsanak maguk elé határidőhöz kötött józan célokat és szárnyalják munkájukkal túl azokat.

Minden üzem, minden iroda, minden pártbizottság vesse fel konkrétan saját portáján az újjáépítés kérdését, ne szólamokat sajkózzon, vegye fel élesen a harcot a frázis-hősökkel szemben!

Szólamokból, sületlen jelszavakból éppen eléggé megcsömörölkött a magyar munkásság a 26 éves elnyomás alatt. Aki továbbviszi a reakciónak ezt a szemfényvesztő módszerét, álljon az akármilyen helyen, pártban, — a dolgozók harcait árulja el.

Ma százszor igaz, hogy a frázisöl és egyedül a hősi, laukadatlan munka segít!

Furesa szöveget lelkendezett a rádióba legutóbb Farago közéleti vezető miniszterünk is. A közéleti vezető fölött hársányan éneklő pacsiárjáró festegétt megható képet a bármennyire is hívei vagyunk

Marxista-leninista elemzést

Ne higgyük, hogy saját hazunk tája teljesen mentes a felesleges szóbeszédtől. Felfrissítő volt hallgatnunk pártkongresszusunk minden egyes előadóját, minden egyes hozzászólóját. Büszkén állapíthatjuk meg: felesleges szó nem esett! A dolgozók legjava, a munkahadsereg vezérkara itt össze megtanácskozni a győztes haditerveit s a vezérkar híven teljesítette feladatát.

Pártbizottságaink, párttagjaink példát kell, hogy vegyenek Országos Pártértekezletünkről. Seperjék ki a pártunkba nem illő lim-lomott a munkát-gátló frázisokat!

Követeljük meg elvtársainktól, hogy jó kommunista-hoz illően a tényleges helyzetéről beszéljenek, a közvetlenül előttünk álló feladatokat oldják meg, ne ringassák el magukat se a múlttal, se a jövővel, bírközzanak meg feszült figyelemmel, erővel a jelen gondjaival, így biztosan eljön a várt, rózsásabb jövő s a múlthoz is méltók lesznek. Ne hagyják széterpeszkedni a pusztító frázis áradatot, vessenek elé keményen, öntudatosan gátat. Dimitrov elvtárs mintha éppen bennünket akarna figyelmeztetni:

„Véget kell vetnünk az olyan

az igaz költészetnek, nem tudjuk kellő műértéssel fogadni a közéleti, miniszter frázisait. A mai, rendkívül zilált közéleti-mezési helyzetben jobb szeretnénk tárgyilagos beszámolót hallani a jelen helyzetéről, a segítség módjairól s léleképítő arról, hogy mit tett a miniszter úr bányászaink már szinte közmondásszerűen gyalázatos ellátásának jobbrafordításáért? A pacsiárjáró ráerünk majd azután is... Lenin mélyenszántó, igaz szavai jutnak eszünkbe:

„Az elferdítés abban rejlik, hogy a figyelmet a viszonylag távoli, gyönyörű és rózsás jövőre irányítják s elterelik az ehhez a jövőhöz vezető nehézségeket, konkrét átmenet és közlekedés legközelebbi feladatairól. A gyakorlatban ez nem egyéb, mint... a proletariátus teljes elárulása, amely most mindenütt a háború által teremtett hallatlan puszulás és nyomor feltételei közötti harcok.

Porrasszuk a szót a használhatatlan frázis-hősök torkára, nincs szükség a munkásoktól való elvárható politikai vénasszonyokra.

Ma konkrét irányítás, konkrét terv, konkrét munka kell és semmi egyéb!

Aki ezt a hősi harcot színes szóáradattal el akarja posványosítani, az ellenfele minden igaz építő, minden igaz demokratikus erőnek.

állapotnak, hogy egyes kommunista, amikor nincs elegendő tudásuk és képességük a helyzet marxista-leninista elemzésére, ezt az elemzést általános frázisokkal és általános jelszavakkal cserélik fel anélkül, hogy bármilyen komoly kísérletet tennének annak a megmagyarázására, hogy milyen körülmények között, milyen osztály-erőviszonyok mellett, a proletariátus és a dolgozó tömegek forradalmi ereiségének milyen fokán, a Kommunista Párt befolyásának milyen színvonalán lehetséges ez a válsághól kivetető forradalmi út. Pedig ilyen elemzés nélkül az efajta jelszavak semmitmondó, tartalmatlan frázisokká válnak, amelyek csak elhomályosítják a mai nap feladatait.

Fokozatosan veszélyesek ezek a frázis-hősök, értelmetlen fecsegők, ha fontosabb pozíciókból szószárvárkodnak. Szóval elvtárs a Szovjetunió Kommunista Pártjának kongresszusán 1934-ben fel is vetette a kérdést:

„Mit csináljunk az ilyen javíthatatlan fecsegőkkel? Hiszen ha otthagytuk őket az operatív munkán, bármilyen

eleven ügyet képesek befeleltetni a vég nélküli, felhígított szónoklatok árjába. Nyilvánvaló, hogy el kell mozdítani őket a vezető állásokból és más, nem operatív munkán kell őket elhelyeznünk. Az operatív

munkán fecsegőknek nincs helyük.”

Azt hiszem, mi is megszívelhetjük és elfogadhatjuk Szóval elvtárs határozott, helyes szavait és erős kézzel félre kell állítani „javíthatatlan fecsegőinket”, használatlan frázis-hősöinket.

Rákosi elvtárostól vegyünk példát

Elvtársaink gondoljanak a munkásoktól nagy harcosaira, vezetőikre: milyen egyszerű, világos és tárgyilagos szavakkal állítják maguk mögé a dolgozó tömegeit. Nem a régi értelemben vett „lángszavú” szónokai ők a népnek, hanem bölcs tanítói, higgadt szavú vezetői. Sokan mondják: „Milyen

érthetőek, egyszerűek, konkrétak Rákosi elvtárs beszédei. Sokszor szinte úgy érzem, hogy a számból veszi ki a szót...” S van is ebben igazság. Rákosi elvtárs és minden igaz harcosa a munkásoktól mindig a tényekről beszél, arról ami van és arról, amit a közeljövőben meg fogunk valósítani, —

mindig fején találja a szöveget.

Az újjáépítés harcait megindító bölcs szavak, az Országos Pártértekezleten megtartott mesteri beszéde álljon harcunkban mintaképp előttünk.

Igy kell megfogni a való helyzetet, így lehet csak útmutatni a dolgozókat széles tömegeiket! A munkások, parasztlak és a harcos értelmiség nem a levegőben kovályognak, hanem a tények, a valóság földjén állnak. Nem kíváncsiak feleletlen fecsegőkre, — öntudatos vezetőkre, jó munkásokra van szükségük. Segítsünk nekik az újjáépülő országot megteremtő munkáikhoz, a munkásoktól, a frázis-hősöktől, a hírességek ellenük ki-méltetlen, kemény harcot!

A magyar föld hazát ad a deportáltaknak

Az esztendő egyik legörvendetesebb eseménye számunkra a deportált tábortok felszabadulása. Ennek ellenére nem tudunk vigasztalanabb látványt elképzelni, mint a deportáltak hazaérkezését és azt a lehetetlenséget, mellyel a megváltozott és számukra szokatlan új világba beilleszkedni igyekeznek.

Köztudomásúak a deportáció szörnyű kísérő jelenségei: a megaláztatás, a testi szenvedések, a rabszolgasors. A felszabadulás után pedig a tanácstalanság, amiben itt állanak az életük munkájától megfosztott kismembek. Ezen nem segít sem a társadalmi akció, sem a környezetnek a türelme és jóakarata, de még a teljes jóvátétel sem, mert a baj sokkal mélyebben gyökeredzik. A deportáltak hazatérve, beleszórtak egy világba, mely gyökeres változáson és közel egyéves hatalmas fejlődésen ment át. Ezt az egyesítendő késedelmet máról-holnapra behozni nem tudják és közülök még a leghaladóbb gondolkozásúak is súlyos ideológiai és felfogásbeli eltérést mutatnak. Ennek már a külső kísérő körülményei is erősen hátráltatják az elhelyezkedést. A kereskedelmi élet összezugorodása következtében a tisztviselőt, a lateinert nem várják jól fizetett állások és jól fizető magánpraxisok. Az iparos a termelőeszközök hiánya miatt nem tud boldogulni, a kereskedőnek nincs áruja, a kiskereskedelmi kalózkodás ideje pedig ha lassan is, de biztosan lejár. Nem csoda, ha a deportáltak túlnyomó többsége oly idegenül, oly riadtan jár-kél közöttünk, mintha idegen bolygó

lakója lenne. Hol tudnak megkapaszkodni a Földben?

A válasz a kérdésben van. A föld az egyedüli, mely türelmetlenül várja a munkások kezét és bőkezűen fizet a gondoskodásért.

Debrecen határában ezrekre megy a megművelés holdak száma és a föld-reformrendelet meghozta a soha vissza nem térő alkalmat arra, hogy a nincstelemből, a kifosztottakból földtulajdonosok, szabad, független, becsületes munkából élő emberek legyenek.

Ismerjük az idegenkedést, mellyel a deportáltak többsége a mezőgazdasági munka iránt viseltetik. „Nem azért szenvedtem egy évig, hogy most kapalmi menjek.” Ez a többség véleménye a mezőgazdaságról, de természetesen ez is tájékozatlanságból ered. A deportáltak még nem tudják, hogy a most folyó fejlődés a régi parasztlagalmaknak még az emléket is el akarja törölni. A parasztlak modern mezőgazdát akar nevelni, aki tudományos felkészültséggel és a technika minden segédeszközével felszerelve végzi a legszebb és legelőszesebb munkát minden munkák közül.

Tudomásunk van arról, hogy a Deportáltak Intézőbizottsága már megteremtette egy mezőgazdasági munkaközösség alapjait és kereteit és most csak a deportáltakon áll, hogy kellő számú jelentkezővel töltsék ki ezeket a kereteket és a munka megindulhasson. Kíváncsian várjuk a kísérlet eredményét, amely talán az egész magyarországi zsidóság sorsát van hivatva eldönteni.

RENDET SZABOLCSBAN!

Alig múlik el hét, hogy ne érkezzenek be újabb és újabb panaszok a szabolcsi megyei tisztviselő önkényeskedéseiről. A legkülönösebb az, hogy valahányszor felsőbb hatóságokhoz fordulnak panasszal, a bepanaszolt tisztviselők cinikusan biztatgatják a panasztevőket és hatalmas pártfogóikra tesznek homályos célzásokat.

Egyik legkirívóbb példája a szabolcsi áldatlan eseményeknek a ligetaljai járás rendőrkapitányának, Kádár Jánosnak meglepő viselkedése.

Kádár János a járás székhelyén, Nyíradonyban a rendelet értelmében a legerélyesebben lép fel mindazokkal szemben, akik szeszgyártanak, vagy forgalombahoznak. Saját magára vonatkozóan azonban nyilván nem tartja kötelezőnek a törvény rendelkezéseit, mert Legeze Tivadár járási főjegyzővel és dr. Deme József nyíradonyi főjegyzővel társulva, komoly iparágá fejlesztette ki a szeszgyártást.

Az ottani rendőrség bűnügyi osztályának vezetője:

Galla Miklós — bár feljebbvalójáról volt szó — erélyes nyomozásba fogott és megállapította, hogy

a különös társaság eddig mintegy 1300 liter szeszt hozott forgalomba.

Kádár azonban a feljelentés és nyomozás óta is folytatja tiltott üzemeit és nevére hivatkozik ismeretlen pártfogójára.

Egy másik szembevívó eset: Kádár rendőrkapitány jelentést tett fölötteseinek, hogy az egyik internált, név szerint Fördös József 5000 pengőt adott át neki, hogy az internálás alól mentesítse.

A bűnügyi osztály nyomozásai során megállapította, hogy Fördös nem 5000 P-t, hanem 10.000 P-t adott át a rendőrkapitánynak.

Alátámasztotta ezt Fördös Józsefnek vallomása is.

Kádár először meg akarta akadályozni, hogy az erre vonatkozó jelentést a rendőrkapitányhoz juttassák, mikor pedig ez nem sikerült neki, behívatta Fördösöt és egész éjszaka a

rendőrségen tartotta. Természetesen nem ismerhetjük vele folytatott megbeszéléseinek részleteit, feltűnő azonban az, hogy másnap reggel azonnali hatállyal elbocsátotta a rendőrség kötelékéből Sipos Júlia és Sipos Margit gépirónőket, akik Fördösökkel közismerten rossz viszonyban álltak és akik Fördös véleménye szerint szerepet játszottak Fördös József internálásában.

Az egész nemzet érdeke, hogy az ország egyetlen részén se fordulhassanak elő hasonló visszaélések. Szabolcs megye egész területén erélyesen kézbe kell venni a közhatalok ellenőrzését; ki kell itarni a reakció kései hajtásait. Elsősorban pedig ki kell deríteni, hogy vajon ki is az a sokat emlegetett „hatalmas pártfogó”.

Kalapipar

a régi helyen, régi tulajdonossal, régi pontos, szép munkával üzemeltetve tovább vezeti. Férfi és női kalaptisztítás, formázás.

Széchenyi-u. 7.

Heves támadások a Közmunkahivatal mai rendszere ellen a jog- és pénzügyi bizottságban

10% házmesterpénz, 0.50-1 P a kapupénz

A városi jog- és pénzügyi bizottság pénteki ülésén a házfelügyelők szervezete járadékainak rendezése tárgyában a következő határozatot hozta.

Minden lakó a lakbér 10 százalékát fizeti házmesterpénznek. Kapupénz 9, illetve 10 órától kezdve —.50, éjjel után 1 pengő.

de nem személyenként, hanem lakásonként. Kélemenyeknél nagyobb berházban a háztulajdonos ingyenes villanyvilágítást is köteles adni a házfelügyelőnek. Kapukulcsok csak főbérletre kapnak.

A napirend másik fontos pontja volt a szakszervezetek beadványa, amelyben kéri a cukrásztészlak készítésének megszüntetését, hogy a rendelkezésre álló lisztkészletet ne luxus célokra használják fel. A

bizottság tagjai közül többen felhívták, hogy az edességre a szervezetnek szüksége van, otthon pedig manapság nem állítható elő. Különben a cukrászparban felhasznált lisztmennyiség lényegesen csekély. A bizottság végül az előadói javaslatot fogadta el, amely szerint

a cukrászparosok ezentúl n. n. típus süteményeket készíthetnek, a cukrászdák nyitvatartását korlátozzák és eltávolítják a céganyagot.

Tárgyalta a jog- és pénzügyi bizottság továbbá a Közellátási Hivatal április havi jelentését, majd a kélszáz kió zsír, illetőleg 130 kg cukor felhasználásáról szóló hivatalos jelentést.

Eles támadások érték a köz-

munkaugyi hivatalt. Szabó Kálmán polgármester felhívta a bizottság tagjait, hogy az edességre a szervezetnek szüksége van, otthon pedig manapság nem állítható elő. Különben a cukrászparban felhasznált lisztmennyiség lényegesen csekély. A bizottság végül az előadói javaslatot fogadta el, amely szerint

elfogadta a bizottság az előadói javaslatban lefektetett nőkre 20, férfiakra 25 és szakmunkások számára 45 P-ben megállapított bérösszeget.

Az Ady társaság, mint Debrecen egyetlen haladó szellemű irodalmi társasága kérelmet nyújtott be a város vezetőségéhez, a rendszerszerű évi segély mellé folyósítandó 5000 P-nyi összegről. A bizottság az összeget egyhangú javaslattal terjeszti tovább a közgyűlés elé.

Bán Antal az új iparügyi miniszter Ellenőrzi a hazatérő deportáltakat

Budapest, június 2. (MTI) A Nemzetgyűlés politikai bizottsága pénteken délután 4 órakor Zsedényi Béla elnöklésével ülést tartott. Vörös János honvédelmi miniszter javaslatot tett a véderő-bizottság alakítására. A bizottság úgy határozott, hogy a véderő-bizottságba minden párt egy-egy tagot és egy-egy pótlagot küld ki. A miniszterelnök közölte a politikai bizottsággal, hogy a Szociáldemokrata Párt bejelentést tett, hogy Takács Ferenc iparügyi miniszterre a mozgalomban van szükség, ezért felmentését kéri. A miniszterelnök bemutatja Takács miniszter lemondó levelét, majd előterjesztette, hogy a Szociáldemokrata Párt Bán Antal kinevezését kéri iparügyi miniszterré.

tesztette. A Nemzeti Főtanács hozzájárult a kinevezéshez. A miniszterelnök ezután javasolta, kérdezzék meg a hatóságok a német internálótáborokból visszatérőket, hogy egyes deportáltak viselkedése nem volt-e ellenséges az ottani magyarsággal szemben. A politikai bizottság a javaslatot elfogadta. A Nemzetgyűlés politikai bizottsága ezután rátért a földreform alól a nemzeti ellenállásban tanúsított magatartás címén mentesítést kérők kérvényeinek tárgyalására. — 47 kérvény került tárgyalás alá. A bizottság 11 kérelmet tartott indokoltnak és ennek alapján elrendelte ezek hirtokainak mentesítését a földbirtokreform rendelet 15. §-a értelmében. A mentesített hirtokosok között szerepel dr. Juhász Nagy Sándor is.

A politikai bizottság a bejelentést tudomásul vette és Bán Antal kinevezését a Nemzeti Főtanács elé ter-

Internálótáborban az Antibolsevista Ifjúsági Tábor egyik vezetője

Zsarnokoskodó, népelénes, faszista érzelmi asszonyt internált a rendőrség. Haris Jenőné, mint háztulajdonos, réme volt a házban lakóknak.

Kijelentette, hogy az ő házában nem lőr meg sem szegényt, sem zsidót.

Két beteg lakóját kirugással fenyegette, arra hivatkozva, hogy neki van örszelvőttetés, mert az ő férje vezérőrnagy. A házmesterrel föl megkívánta, hogy öltöztesse őt és személyileg kiszolgálja, minden dolgát elvégezze. Az egyik lakója, egy asszony 25 évvel ezelőtől kikereszkedett és keresztény férje volt, tehát nem kellett volna neki gettóba menni. Harisné azonban be-

üldözte azzal, hogy bármikor elvitetheti a németekkel. Most pedig, mikor ez az asszony a deportálásból visszatért, kijelentette, hogy ugyanis nemsokára főbe fogják löni, nem tart soká a helyzete.

Nem kevésbé veszedelmes egyint internáltak egyidejűleg Kerek György kántortanító személyében. Kerek György Málkóról jött Debrecenbe, itt rögtön érintkezést keresett a Turul vezető köreivel, majd ő maga lett a Turul Szövetség vezetője. Résztvett az Antibolsevista Ifjúsági Tábor toborzó gyűlésén és ott fel is szólalt. Résztvett az ABIT nemzetvédelmi akadémiáján Pesten. Több fasiszta lapnak volt állandó cikkírója.

Találós kérdés

A Kommunista Párt helyi szervezetében néhány nappal ezelőtt megjelent egy férfi és előterjesztette azt a kérését, hogy népgyűlést akar tartani Hajdúdorogon. A férfi tegnap internálta a rendőrség. Vajon mi történhetett a két esemény között?

Frankovits Péter, ahogy magát bemutatta, nem most először járt Debrecenben. Januárban már hallgatót magáról a rendőrségen, jö-híret mintegy előrelátotta.

Egy cigányzenés jelentette ugyanis a politikai osztálynak, hogy együtt utazott Frankovitsal, aki biztarta őt, hogy lépjen be a Kommunista Párthoz és értesítse őt az ott történő dolgokról.

Most személyesen is megjelent és mielőtt Hajdúdorogra való kiküldetését kérte volna, beadta felvételi kérdőívét a Párthoz. Azon keretelés nélkül bevallozza, hogy ő tornatanár, azonkívül egyetemi magántanár és tartalékos főhadnagy. Udvariasság feltevésként a rendőrségre. Nem látta továbbá értelmét a titkolózásnak.

Bevallozza, hogy sohasem volt tornatanár, magántanár, vagy főhadnagy, ezzel szemben áll már lopásért, csalásért, házasságszédelgésért és okirathamisításért.

Többek között 1944-ben kormányfőtanácsosnak adta ki magát és érdéket adott el a Felvidéken.

Ez történt a népgyűlési ajándék és az internálás között. Ha már valaki szelthamos, legalább ne menjen jelentkezni a Kommunista Párthoz.

Havanesák tánciskolája
Szociáldemokrata Székházban, Bethlen-u. 3. sz. Tanfolyam kezdődnek, haladónak június 4-én. ÖSSZTANC minden szombat, vasárnap d. u. 4 órakor. Kitűnő zene

Petőfi-mozgó (volt Vigszínház)
Mai műsor: Dumas világhírű regénye „A BOSSZU”
Gróf Monte Christó II. része
Előadások kezdete fél 4, 6 és fél 7, vasár- és ünnepeken 1 órakor is. Pénztárváltás köznapon 1 órától, vasár- és ünnepeken d. e. 11 órától.

Nagy Ferenc újjáépítési miniszter

a takarékosaságról

Budapest, június 2. (MTI) Nagy Ferenc újjáépítési miniszter pénteken délután a magyar rádióban előadást tartott az ország újjáépítésének nagy feladatairól.

Gyáziparunk, agyonterhelt mezőgazdaságunk termelése alatta naradt a béke-termelés felén.

Több fontos bányánk rombolás következtében víz alá került. A kisipar is igen nehéz helyzetben van. Mezőgazdaságunk csak hosszú évek, talán évtizedek múlva pótolhatja a háború és a német-rablás okozta károkat. Lódlománynak alig 25%-a, szarvasmarha-állományunknak csak 30%-a maradt meg. Közlekedésünk úgyszólván megbénult. Vasúti anyagunk túlnyomó része Németországba került; ami itthon maradt, megrongálódott, legna-

gyobb részben javításra szorult. A németek több mint 200 km-nyi pályarészt vágánykével romboltak szét és igen jelentős hosszúságban felrobbantották a síneket. Ha újjá akarjuk építeni államunkat — mondotta a miniszter —, a cél érdekében kénytelenek leszünk életszínvonalunk emelését korlátozni. Le kell mondanunk egyelőre arról, hogy az annyira nélkülözött fogyasztási javak termelését fokozzuk, előreláthatóan éveken át. Nem áll majd rendelkezésünkre a kívánt mértékben szövet, ruházati anyag, lakásberendezés, háztartási felszerelés; sőt élelmezésünk színvonalán is hosszabb időn át érezni fogjuk a hús, zsir hiányát. A fogyasztás megszorításával felszabaduló gazdasági erőket elsősorban a közlekedés helyreállítására kell fordítanunk.

Az értelmiség szerepe a demokráciában

A debreceni tanerők szokásos szombati átképző tanfolyamán dr. Harsányi Zoltán tartott előadást a fenti címen. Előadása első részében rámutatott a középosztálynak a múlt rendszerben vitt szerepére, a középosztály hibáira. Általában és különös tekintettel a magyar középosztály súlyos vétkeire, amelyek végül is odavezettek, hogy az ország mai lerombolt állapotába került. Hangsúlyozta, hogy ha a demokrácia, mint az osztály nélküli társadalom eszméjének megtestesítője eltörölni is kívánja a középosztályt, mint olyat, azt a középosztályt, amelyik pozíciót, hatalmiát jelentett, feltételezett egy felső osztályt és egy alsó osztályt, de úgy, hogy a néppel, az alsóbb osztályokkal semmiféle kapcsolatot nem óhajtott, egyáltalában nem lőr az értelmiség megsemmisítésére.

Értelmiségre szükség van, azonban az értelmiségnek nem középosztályi, tehát magának bizonyos

előnyt biztosítani akaró értelmiségnek kell lennie. A demokrácia értelmiségének amelyik a parasztsággal és a munkássággal együtt egy új világot, egy új Magyarországot akar felépíteni, jelszava a szolgálat legyen.

Szolgálat a népek, szolgálat az országnak, szolgálat a közösségnek.

Mindenkit szívesen lát a demokrácia, aki így hajlandó dolgozni, aki így akarja szeretni a népet, a munkásságot és a parasztságot és nem csak azzal az álszeretettel, amelyik addig tartott, ameddig a népet felhasználhatta a maga céljaira. Ösztönét megtérőket, szinte csallakozókat is szívesen lát a demokrácia és csak azokat utasítja el magától és semmisíti meg kíméletlenül, akik ebben is takikázóknak, akik ebben is pozíciót hajásznak, vagy azokat, akik nem hajlandók még most sem megtenni a döntő lépést a nép felé.

Aiföldi Takarékpénztár Debreczenben
DEBRECEN, Ferenc József-út 16.
A PESTI MAGYAR KERESKEDLMI BANK leányintézete,
a kisgazdák, kisiparosok, kis-kereskedők takarékpénztára.
Betéteket előnyösen gyűmölösztet. Kölcsönöket kedvező feltételekkel folyósít. Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Piaci árak

- BAROMFI:**
Fiatalkacsa 520 P párja, kiskacsa 150 P párja. kacsatojás 35 P darabja, tyúk 450 P párja, csirke 240 P párja, kacsacsirke 170 P párja.
Beszámoló: Kóvérilba, kacsa nincs. Talajcsen gyenge mindenből a felhozatal.
TEJTERMÉK:
Juhtúró 80 P kilója, tehéntúró 28 P kilója.
Beszámoló: Tejfelt, vaját, gomolyát nem adnak.
KERTI VETEMÉNY:
Burgonya q 100-90 P, bab kg. 2 P, zöldborsó (héjával) kg. 30-25 P, újhagyma csomója 6-5 P, foghagyma drb. 3-2.50 P, répa kg. 10-5 P, zeller kg. 10 P, karalábé drb. 6 P, spenót kg. 15 P, sóska kg. 12 P, retek csomója 8-4 P, saláta drb. 1.50 P, völdség csomója 1 P, gomba kg. 60-50 P.
Beszámoló: Ugorka, torma nincs. Burgonya, bab, foghagyma, karalábé kevés, újhagymából, borsóból, retek-ből erős a felhozatal.
CYUMOLCS:
Dió kg. 64 P, cseresznye kg. 52-30 P, eper kg. 68-42 P, egres kg. 6 P, almalekvár kg. 32 P.
Beszámoló: Dió, eper kevés, cseresznyéből, egresből bő felhozatal.

A rendőrség címere

Nem első esetben halljuk, hogy a veszedelmes fasisztákat fogda, vagy internálótábor helyett klinikára utalják. Ezek az esetek méltán váltják ki Debrecen egész demokratikus társadalmának felháborodását, annál is inkább, mert mindenki tisztában van az ürügyül felhozott betegségek súlyosságával.
A rendőrség nem lűrheti tovább ezt a reakciós aknamunkát. Tekintettel arra, hogy ezeket a beutalásokat a rendőrségi orvos végzi, laikusos lenne őt olyan valakivel leváltani, aki kevésbé önzetlen barátja a fasisztáknak. S talán azt is érdemes lenne megvizsgálni, hogy valóban olyan önzellen volt-e ez a barátság.

Intel

Egyik b felháborodást, hogy mi Hivatal szik figye mindyrendő lasok bető végzettség termeltésge A Kulkere gépirónót ugyanis fe teiligencia- tik alá es mindenjele déssel zakl Néhány oszlatnunk kapcsolabban: ne tudást az get. A tud rosan hozz inelttséghez, tehetség. Bu cesség. Bu tere nyit azért nevez bert a Gáz galójává, nem volt em mert volt kívül — m zettségtől fü

MAGYAR H SZÖVETSÉGE H ík a Szövetség részére díjment gyermekrejelés. Radó Vilmos. 10-12-ig, d. u. em. Vezetőségi órakor.

ELJEGYZÉ Ed it, a Dó intézet V. é. Reményi reczen" belső sek. (Minden helyett.)

A MAGYAR KUS SZÖVETSÉ az 1-4 éves k nég nem váltot belül váltás hogy a vajjegye kell intézni. Va tonkint.

HÁZASSÁG. K mester és Szidó kötöltek.

Iparostanonok DISZ által hírdet után az iparost rad.

A budapesti bizottság 64 úg töseé nyilvánított Budapeston Jór az 5 százalékos c jüleg bizonyos c talék luxusadót.

A Piarista gir folyama június meg. Jelentkezé alatt.

Kedden délután féleleletén a B tatja előadásait. bor, aki „Forrad mel ad elő. Zen Mándi Margit é zef.

Meteo

Ma u bűbajos A nag Főszereplők Perényi László Előadások kez 4. fél 6 és 7 ó 10 ó

HIREK

Intelligencia és iskolai végzettség

Egyik budapesti hétfői lap felhívó hangon sérelmezi, hogy a Külkereskedelmi Hivatal vezetői nem veszik figyelembe azt a körmánya-rendeletet, mely az állások betöltésénél az iskolai végzettséggel szemben a rátermettséget helyezi előnybe. A Külkereskedelmi Hivatal gépirőnőit és kezelőnőit ugyanis felvételük előtt „intelligencia-vizsgálatnak” vetik alá és ennek kapcsán mindenféle „felesleges” kérdéssel zaklatják őket.

Néhány félreértést kell eloszlatnunk ezzel a kérdéssel kapcsolatban. Legelső sorban: ne lévessék össze a tudást az iskolai végzettséggel. A tudás épp olyan szorosán hozzátartozik a rátermettséghez, mint a született tehetség, becsület és gerincesség. Budapest polgármestere nyilvánvalóan nem azért nevezett ki munkásembert a Gázművek vezérigazgatójává, mert az illetőnek nem volt éreltsége, hanem mert feleszűlettel értékein kívül — minden iskolai képzettségtől függetlenül — kel-

lő tudással is rendelkezett. Mindenképpen csak helyeselnünk lehet a képességvizsgálatot. Eppen azért, mert a jövőben mellőzni fogják az iskolai végzettséget mint döntő szempontot, szükség van arra, hogy a hivatalok vezetői győződjenek meg arról, hogy az állásra jelölt rendelkezik-e a foglalkozásához szükséges tudással.

Nem az a fontos, hogy a Külkereskedelmi Hivatal alkalmazottai listájában legyenek azaz, ki talalta fel a gőzhajót, de néhány hasonló kérdésből feltétlenül kellő képet nyerhetünk a vizsgáztatott általános tudásáról. Az pedig semmiesetre sem lehet közömbös, hogy fontos hivatalaink alkalmazottai nyílt szemmel járó, tanulmánygyógy embereket, vagy gépies, manuális munkások.

Tanulni nemcsak az iskolában lehet. Bizonyosfokú tudást pedig mindenkitől el kell várunk, aki hasznos, alkotó tagja akar lenni a magyar demokráciának. H. F.

MAGYAR NŐK DEMOKRATIKUS SZÖVETSÉGE HIREI: Hétfőn kezdődik a Szövetség tagjai és gyermekei részére díjmentes nőgyógyászati és gyermekorvosok. Vezető orvos: dr. Radó Vilmos. Rendelési idő: d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig Piac-u. 59. 1. em. Vezetőségi ülés hétfő d. u. 2 órakor.

ELJEGYZÉS. Boross Edil, a Dóczy tanítónőképzőintézet V. éves növendéke és Reményi József, a „Debreczen” belső munkatársa jegyzék. (Mindenkülön értesítés helyett.)

A MAGYAR NŐK DEMOKRATIKUS SZÖVETSÉGE közli, hogy aki az 1—4 éves korig szóló tejjegyet még nem váltotta ki, három napon belül váltsa ki. Továbbá közli, hogy a vajjegyeket a hét elején el kell intézni. Vajkiadás csak szombatokon.

HAZASSÁC. Krajczár Géza szabómester és Szűcs Katalin házaságok kötöttek.

Iparostanoncok, figyelem! A MADISZ által hirdett műsoros táncelőadás az Iparostanonciskolában elmarad.

Budapesti ügyvédek igazoló bizottság 64 ügyvédet hármas bűntudósá nyilvánított.

Budapeston június 1-én életbe lépett az 5 százalékos forgalmiadó. Egyidejűleg bizonyos cikkekre 10—15 százalékos luxusatót is léptettek életbe.

A Piarista gimnázium nyári tanfolyama június első hetében indul meg. Jelentkezés Varga-utca 2. sz. alatt.

Kedden délután 5 órakor a Bika felmeletlen a Szabadegyetem folytatja előadásait. Előadó: Lútkó Gábor, aki „Forradalom a zenében” címmel ad elő. Zenei illusztráció: U. Mándi Margit és dr. Ujfalussy József.

Az ORVOSOK SZABAUZERVEZETE kedden, június 5-én d. u. 5 órakor a belklinikai tanteremben ösztálygyűlést tart. Tárgy: A tisztikar megválasztása.

A 6. honv. ker. parancsnokság zenekara ma 10 óra 30-tól 12 óra 30-ig kedvező időjárás esetén a Kossuthszobor előtt ténenét ad. Vezényel Halmay József főtörzsermester.

A szegedi Népbíróság most tárgyalta Peták Nándor volt országgyűlési képviselő ügyét, aki mint Szeged képviselője gróf Teleki Pál halála után került a parlamentbe. Az ügyesség háborús büntéssel vádolta Peták Nándort, mert 1944 április havában a Kormánypartból átállt a fasiszta szellemű Imréd-pártba. A Népbíróság bírnöknek mondotta ki Peták Nándort háborús büntéttel miatt és ezért 5 évi börtönbüntetésre, 10 évi hivatalvesztésre és 50 ezer pengő pénzbüntetésre ítélte.

Letartóztatta a rendőrség Kovács Antal szakaszvezetőt, aki a 6/4-es munkásszáznál szolgált. Kéri, hogy aki tud róla valamilyen adatot, jelentse a politikai osztálynak.

A debreceni Üzletvezetőség értesíti az utazóközönséget, hogy hétfőtől, június 4-től Nyiregyháza—Tiszalök—Ohatpusztaköcs állomások között napenkénti közlekedéssel egy új személyvonatpárt helyes forgalomba. Indul Nyiregyházaól 6 óra 18 perckor, érkezik Ohatpusztaköcsre 9 óra 54 perckor, vissza indul Ohatpusztaköcsről 18 óra 38 perckor, érkezik Nyiregyháza 21 óra 29 perckor. Időadatok orosz idő szerint értendők.

Felkérjük a férfi és nőiszabó temetkezési csoport tagjait, hogy folyó hó 4-én este fél 6 órakor meg tartandó közgyűlésre pontosan jelenjenek meg. Ferenc J.-út 28. sz. alatt az Ipartestület helyiségében, mivel ez már másodszori összehívás. A közgyűlést, tekintet nélkül a megjelentek számára, megtartjuk. Elnökség.

Szeged, június 2. (MTI) A szegedi egyetemi ifjúság most tartott gyűlésén kimondta, hogy a nyári hónapokban segíteni fog a földhözjuttatottaknak és részt vesz a megrongált vasútvonalak helyreállítási munkálataiban is. Követelte az ifjúság a reakció tanárok eltávolítását és elhatározta Peiz Adám bölcsészkarjának előadásainak bojkottálását. A gyűlés kimondta végül, hogy az ifjúság részére helyet kér az egyetemi tanácsban.

A Nemzeti Főtanács „Érdemrend” alapítását határozta el. Az érdemrendnek polgári és katonai tagozata van és tagozatonként három-három fokozata lesz.

A földművelésügyi minisztérium viztrajzi intézete májtól kezdve újra megindítja a vizállásjelentések adását.

Az iparügyi minisztérium anyag-gazdálkodásának főcsoportja a helyszínen zár alá vette a budapesti fonalkereskedőknél és szállítócégekknél tárolt fonálkészleteket. Ezek a készletek az olcsó népruházati akció céljaira fognak szolgálni.

ORVOSI HIR. Dr. Sebék Oszkár rendelését Dégenfeld-ter 10. I. emelet megnyitotta.

Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség vónkerti szervezete Nádor-u. 4. (István-malom mellett) június 3-án d. u. 4 órakor műsoros táncelőadást rendez, melyre mindenkit szeretettel vár a Rendezőség.

Simai gyorsiróiskolába állandóan lehet beiratkozni. Piac-u. 75.

Az opreskerti faraktár fűtermését a város részibe kezeltatja. Az érdekeltek a kaszáló kiosztása végett f. hó 4-én reggel 5 órakor a repülőter 15-bejárata előtt jelenjenek meg. A szennyvíztelepen lévő csatornapartok és a Lovászúti tó keleti oldalán lévő fűtermés kaszálása szintén részben lesz kiadva. Erre a kaszálókra igényt tartók június hó 4-én reggel 8 órakor a szennyvíztelepi gépházánál jelenjenek meg.

ÜGYVÉDI HIR. Dr. Sebestyén Lipót ügyvéd irodáját újból megnyitotta. Ferenc József-út 39. sz. I. emelet.

Debrecen város a Nagyerdőn lévő alábbi városi tulajdonú képező épületeknek bérbeadására frásbelfi ajánlati felhívást bocsát ki. A bérbeadó helyiségek a következők: a) a Vigadó, b) a volt régi cukrászda épülete, c) a Víztorony-kioszk, d) a „Leveles” csárda. Polgármester.

Domb-u. 22/b. alatt gyors-, gépiróiskolába állandóan beiratkozhat.

Nyári tanfolyam tanítóképzősöknek. Azoknak a liceumi és tanítóképzőintézet tanulóknak, akik nem tudtak résztvenni a folyó tanév iskolai munkájában, mert vagy későn jelentkeztek, vagy nem voltak olyan helyzetben, hogy beiratkozhattak volna, a debreceni ref. Kollégium liceuma es tanítóképzőintézete nyári tanfolyamot rendez. A tanfolyam július közepén kezdődik és hat hétig tart. Résztvehetnek mindazok, akik az előző évben valamelyik liceumnak, illetve tanítóképzőintézetnek tanuló voltak, vagy valamelyik liceum I. osztályába szabályzeri időben jelentkeztek felvételre, vagy fel is vették. Akik a tanfolyamot sikerrel elvégzik, szeptemberben a következő osztályba léphetnek, illetve az V. éves képestővizsgát tehetnek. A tanfolyamra jelentkezni lehet július hó 10-ig. Bővebb felvilágosítással szolgál a debreceni ref. tanítóképzőintézet igazgatósága.

Szippál fényképész mester műtermét Csapó-u. 12. sz. alá helyezte. **Dr. Naményi** gyorsiróiskolájában júniusól tanfolyamkezdés. Lincium-ház, Piac-u. 58.

Nyári uszoda megnyitása

Értesítjük a város t. fűrdőközönségét, hogy a városi nagyerdőfürdő nyári uszodája június hó 3-án megnyílik. Nyitva reggel 7 órától este fél 7 óráig.

Beutaltak és termálfürdők bejárása a fedett fürdő bejáratánál. Jegyváltás az uszodába, valamint a termál- és kádfürdőhöz is a nyári pénztárnál történik.

Petroleum és méz kapható Vashordókat veszek **GRUNFELD** HATVAN-UTCA 21.

Okirathamisítás! Ádrágítás! Nemzetgyalázás!

Vidám kisriport az ügyészségről

Tempora mutantur — az idők változnak. S a hatalmas, világot megrázó történelmi változások közepe egy-egy fejtelejére fordult helyzet. Ez történik az ügyészségen. Az elmúlt év őszén félbeszakadt a híroság és törvényszék működése, az ott heverő aktákat most kell kiadni

a pörből a az igazságszolgáltatás sodrába ismét bevetni. Ez az aktus nem olyan egyszerű, mint a kívülállónak tünik. Csodálatos módon kiderül, hogy a dolgokat nem lehet egyszerűen ott folytatni, ahol októberben abbahagytuk. Egy és más ugyanis közben megváltozott.

Gyufa 8 fillérért! Ádrágítás!

Mert mit is csináljon az ügyész manapság a múlt év nyarán feljelentett személyekkel, akik okirathamisítást követtek el, hogy mentseik egyetlen életüket a fasizmus elől? Úgy látszik, a „bűn” nem egy minden időkben egyforma értelmű fogalom, mert ami bűn volt tavaly, ma semmiképpen sem az. Vagy itt van egy másik eset. A Táblán a napokban egy régi árdragítási ügyet tárgyaltak. Mikor elhangzott a vád, hogy a vádlott egy félkiló narbahúst 2 pengőért adott el, a jelenlévők felhőrdültek, a keblükből szivszaggató sóhaj tört elő. — Egy másik vádlott talán még elvagyottabb: 6 filléres gyufát 8-ért árusított.

Tischert. Mi saját bőrünkön tapasztaltuk, hogy hagyott ő „lág térért” a németellenes propagandának. De a demokratikus igazságszolgáltatás semmiesetre sem foghatja perbe nemzetgyalázásért az ügyvéd urat. Talán inkább illenek rá ez a kalabória: a német fasiztákkal való fokozottabb együttműködésre irányuló buzdítás. Reméljük, ügye, ha tigy nem is, de így tárgyalásra kerül.

Mindenek a teteje azonban a következő eset. Egy férfit nemzetgyalázás címén feljelentettek, mert ezt mondta: „Az a baj, hogy Horthi az angolokkal fuktál s a nagytökéseket engedi kiszökni Amerikába.” Az akkori első tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy becsületes nyilas érzelmei indították erre a kifakadásra. A feljelentő váltig bizonykodott, hogy a vádlott bizony nem jobbról, — hanem balról támadott. Kivánsiák vagyunk, mi történnek, ha az ügyész ismét elővonná az ügyet. Vádlott valószínűleg azt vallaná, hogy ő már akkor mint jó kommunista tette az idézett kijelentést. A feljelentő pedig kilüntetést kérne, mert, ime, a fasizmus legsötétebb terrorja alatt hősiösen harcolt ez ellen a — nyilas ellen. R. E.

Egy megsértett belügyminiszter

Nagy számban vannak nemzetgyalázási ügyek. Egy budapesti ügyvéd beadványában vérg sértette Keresztes-Fischer Ferenc akkori belügyminiszter urat. Azzal vádolta ugyanis, hogy a miniszter „lág térért” hogy a németellenes propagandának”. Ezért akkor feljelentették. Mi, kommunisták nyugodtan felmenthetjük a „vád” aól Keresztes-

PÁRTELET

Szabadságtelepen, a református templom előtti téren hétfőn délután 5 órakor nőgyűlést tartunk. Szabadságtelepi és homokkerti asszonyok legyenek ott mindannyian.

Kereskedő Társulat közleménye

Felhívjuk a Kereskedő Társulat részében beiratkozott tagjait, akik a demokratikus újjáalakulás előtt tagjai voltak a Kereskedő Társulatnak, hogy újból való belépésüknek sürgősen tegyenek eleget, mert tagként csak azokat ismerjük el, akik az újjáalakulás után belépési nyilatkozatot kitöltöttek. Az öszeres szakosztály ma d. u. fél 4 órakor tartja szokásos havi összejövetelét. **Kereskedők utazási igazolványainak** kiadása Társulatunknál 9-től 11 óráig történik. **Felhívjuk** összes tagjainkat, akik félvi tagságuk befizetésének nem tettek eleget, hogy Társulatunk irodájában d. e. 9-től 1-ig a tagsági díj befizetése végett jelentkezni szíveskedjenek.

DANCING Széchenyi-utca 1/b. Ma d. u. 4 órától ÖSSZTANC. június 6-án új kezdőtáncanfolyam Kitti nő Jazz.

Nádor Isván úriszabóságát f. hó 6-tól újra megnyitja a régi helyiségében. Keresek segédet kinti és bent munkára és ügyes fiút tanulónak. Szövet- és béléssáru vétele és eladása. **szENT ANNA-U.** 10—12. városi bérház.

Egy letépett plakáthoz

Megcibáltak tarsam, a búlak, azt hitték, ha leszaggatnak, akkor véged is van, betűid szétfolynak, kiálló szavvad eltűnik, igazságod megtaposhatják, az aialtomosak, de te harcoló barátom, csak csufondárosan kacagsz rajtuk, ezeken a kis piszkos bogarakon, csak mosolygysz, mert tudod, hogy még ainyi lesvéred van, mint a ju, mint a por, mint a csepp és mind kiabál, házak falán, terreken, a szegények előtt, elnyomhatatlanul és hiruelti igazságukat és hívja őket... Te, hős tarsam, ki a porba nyomva is agalsz és ordítsz és nógatsz, hogy „Föld, kenyér, szabadság.” nyugodj meg, áldozatod nem hasztalan, meghalagtnak téged. (Kemény.)

SPORT

Vasárnap a Diószegi-úti DVSC-pályán 6 órai kezdettel DVSC—Nyiregyháza, 4 órakor női és férfi kosárlabdamezőküzések, 3 órakor DVSC II.—Dohánygyár. **Vasárnap délelőtt 9 órakor** a Szabadság Kerékpár Egyeslet az egyetem előtt háztömbkörúli versenyt rendez. A versenyen valamennyi debreceni versenyző nyeregbe száll. **A DVSC összes birkózói** vasárnap d. e. 8 órakor szakosztályi ülést és utána közös ülést tartanak. Szakosztályintéző.

Irógép vétel, eladás, javítás. **MOLNÁR SÁNDOR** írógépműszerész mester Piac-utca 58. szám.

Meteor-mozgó
Ma utoljára
bűbajos magyar film
A nagymama
Főszereplők: Szörényi Éva
Perényi László, Pethes Sándor
Előadások kezdete: 11, fél 3,
4, fél 6 és 7 órakor. Pénztár
10 órától.

A Hajduböszörményi strand-fürdő
a MADISZ kezelésében
vasárnap
nyílik meg (Június 3-án).

SAKSZERVEZETI HIREK

A Debreceni Közföldi Szervezet Munkások Szövetkezte ma délután 9 órakor a Petőfi-mező (vált Víg-színház) helyiségében, József kir. hg.-u. 1. szám alatt alakuló közgyűlést tart.

Szakszervezeti bizottsági ülés hétfőn d. u. 3 órakor.

Az István-malmi munkások ma d. e. 9 órakor Kötőmalom-u. 7. sz. alatti helyiségükben fontos ügyben taggyűlést tartanak.

Szerelőmunkások fontos szakmai ügyben ma d. e. 9 órakor értekezletet tartanak.

Vas- és fémmunkások ma d. e. 9 órakor taggyűlést tartanak.

Husipari munkások ma d. e. 10 órakor taggyűlést tartanak Arany J.-u. 2. sz. alatt.

A fodrász-szakosztály hétfőn d. u. 5 órakor munkabörkérdésben ülést tart az Ipartestületben.

Kisfuvárosok ma d. u. 2 órakor taggyűlést tartanak Arany J.-u. 2. sz. alatt.

Magántisztviselők ma d. u. 3 órakor taggyűlést tartanak.

Népzene hétfőn d. e. 10 órakor taggyűlést tartanak. Téma: Budapesti beszámoló.

Szakszervezeti Szeminárium legközelebbi előadása hétfőn d. u. 5 órakor lesz. Címe: „Irodalom és politika”.

Előadó: Juhász Géza tankér, igazgató.

Ménőkök és technikusok szabad sakszervezete hétfőn, június 4-én d. u. fél 6 órakor gyűlést tart. Kérjük, a tagok mennél nagyobb számban jöjjenek.

Zaokorágazó munkások és munkások szerdán, június 6-án d. u. 5 órakor Arany J.-u. 2. sz. alatt pontosan jelenjenek meg a könyvtárak és rokonosok vezetésénél.

Bőripari munkások tízórás és cipész-szakosztálya össztagyűlést tart hétfőn d. u. 5 órakor.

Felhívás a neiszbó munkaadókhöz. Tudomásunkra jutott, hogy egyes munkaadók nem tartják be a jelenleg érvényben lévő kollektív szerződés rendelkezéseit. Munkásaink fenyegetéssel alacsonyabb béreken való dolgozásra kényszerítik. Figyelmeztetünk minden munkaadót, hogy a jövőben a szerződéses, munkásellenes magatartást tanúsító munkaadóval szemben a legszigorúbb eljárást tesszük folyamatba. Ruházati munkások sakszervezete

Ipartestületi közlemény

A kárpitos-szakosztály e hó 4-én, hétfőn d. u. 5 órakor sakszervezeti ülést tart.

Az ipartestület elnöksége felhívja a tanoncvizsgáló bizottságok tagjait, hogy f. hó 5-én, kedden este 6 órakor a fogadalom letétele végett az ipartestület hivatalában (Piac-u. 28. sz. I. em.) okvetlen és pontosan jelenjenek meg. Névre szóló idézés mindenki részére kiment ugyan, de ha valaki ezt nem kapná meg, akkor is tartozik jelen felhívásunk alapján, okvetlen megjelenni. Elnökség

A lakatos-szakosztály f. hó 5-én, kedd délután 5 órai kezdettel fontos ügyben gyűlést tart. Felkérjük a tagok pontos megjelenését. Elnökség.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonoknak, jóbarátoknak, munkatársaknak, kollegáknak, kolleganőknek, ismerősöknek, bajtársaknak, akik szeretett jó fiunk, testvérünk temetésén és a gyászmisén résztvettek, ravatalát, gyönyörű virágaikkal elhalmozták, mely bántunkat vizsgáló szavaikkal enyhítették, ezúton mondunk hálás köszönetet. Dominik Károly és családja.

Kaszás György
6/3. musz. Hajdúbosszormény repülőter sazsztrombitás soráról tud valamit, értesítse édesapját, Budapest, V. Pajcsy Zsilinszky-ut. 68. Alkotmány-ásterem, jutalom ellenében.

Uj táncanfolyam kezdődik június hó 4-én a **Rucában** Vigkedvő M.-u. 67. Beiratkozás naponta d. u. 5 től

Orvosi vizsgálat nélkül tilos gombát árusítani

Értesíti a közegészségügyi hatóság a város közönségét, hogy a piacokon csak olyan gomba árusítható, amely előzőleg a városi orvos megvizsgálta és erről aznapi keltezővel, pecséttel és aláírással ügyvezető gombacédulát adott ki.

Felhívja a hatóság mindazokat, akik gombaárusítással foglalkoznak, hogy az árusítandó gombát minden esetben dr. Tamássy Géza városi orvos, Ferenc József-út 7. sz. alatti rendelőjében naponta 7-8 óra között megvizsgálás végett mutassák be, mivel enélkül a gombát a piacor árusítani tilos. Gombacédula nélkül a piacra szállított gombát a hatóság elkobozza és megsemmisíti.

Debrecen, 1945 május 31. **Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.**

Felhívások

Felhívom mindazon 22-35 év közötti, katonaviselt, 165 cm-nél magasabb férfiakat, akik a rendőri hivatást életpályának választják, hogy felvételiüket végett a rendőrségi épület II. emelet 80. sz. szobában jelentkezzenek f. hó 5-én (kedden) reggel 8 órára. Kendőfőkapitány h.

Felhívom mindazon debreceni dohánygyári, dohányiparváltóhivatali volt alkalmazottakat, akiket a volt tanácsköztársaság alatti magatartás és azóta baloldali politikai meggyőződés és tevékenység miatt állásukból elbocsátottak, hogy rendelkezésükre álló iratokkal együtt a dohánygyárban sürgősen jelentkezzenek.

Ipari tanfolyamok

A városi ipari-iskolában ebben a hónapban a mestervizsgára készülő iparossegédnek részére a következő tanfolyamok nyílnak meg:

1. **Mestervizsgára előkészítő** ipari közigazgatási és gazdasági ismereti tanfolyam. Ötven óra alatt előkészíti a mestervizsga elméleti részére.

2. **Cipészipari szakrajztanfolyam.** 125 óra alatt előkészíti a cipészipar szakrajzára, a mintavágásra, költség-számításra stb.

3. **Női szabóipari szakrajztanfolyam.** A tanfolyam 100 órán át főként a szakrajz, 25 órán át pedig a női szabóipar körébe vágó elméleti ismeretek előkészítésével foglalkozik.

A tanfolyamokra jelentkezni lehet minden nap d. e. 11-12 közt a városi ipari-iskolák igazgatói hivatalában (Burgundia-u. 1. sz.)

Hirdetmény

Felhívjuk Debrecen sz. kir. város területén lakó 6-10 éves **sikotéma** tanköteles gyermekek szülőit, gondviselőit vagy szállásadóit, hogy a gyermekek igazoló irataival a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth-utca 20. sz. III. e. 108. sz. helyiség) összeírás végett mielőbb jelentkezzenek. **Elsőfokú Közigazgatási Hatóság.**

Felelős szerkesztő és kiadó:
DR. TARISKA ISZVÁN,
Szerkesztő: **VILÁG MIKLÓS**
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Ferenc József-út 28. sz. II. emelet. Telefonszám: 254.
Nyomatott a „Szabadság” nyomda- és kiadóvállalat körforgóképen
Debrecen, József kir. herceg-u. 16
Felelős nyomdaigazgató:
MÉNÉS JÁNOS.

Vörösréz
és fémhulladékok, legmagasabb áron vásárol
Langer és Katz
HÁTVAN-UTCA 62. szám.

Bium Piac-utca 21. szám, Szessina vasúzet mellett.
Mindenféle új méteres textiláru férfi és női ruhát a legmagasabb napi áron vesz.

APRÓHIRDETÉSEK

ALLÁS

Bejárónót keres Dankai MAV-mérnök. Garay-u. 18. 4

Fiatall jómunkás fodrász-segédet felvevő Bíró László fodrászmeester, Rákosi Jenő-utca 7. 6

Kerekgyártósegéd felvételt. Míkeperczi-u. 72., Repülőtérrel szembe. 36

Idős cipész elmenne munkára teljes ellátással, fizetés megegyezés szerint. Cím a kiadóban. 37

Bentkosztos kocsisnak ajánlkozik 20 éves fiatal-ember, Csapó-utca 40/b. 41

Bejárónót keresek a reggeli órákra azonnalra. Dr. Kovácsné, Csetete-u. 18. 27

Kiszolgáló leánynak ajánlkozik cukrászdába vagy étkezdébe. Csapó-utca 40/b. 40

Ügyes közművestanuló gyakorolt előnyben — fizetéssel és napszámok felvételnek. Homok-utca 68. 42

Varródaiba tanuló lányokat felvevő Kiss Katalin, Hatvan-utca 6. I. em. 20. 43

Asztalosságé és tanuló felvevő Végh, Vigkedvő Mihály-utca 18. szám. 49

Férfifodrászdaiba társat keresek, tanuló felvevő. Moldván, Szent Anna-u. 1. 619

Laptöltőgépet nőket felvevő a Debreceni Műkögyár, Furdó-utca 2. 51

Komencsiést vagy szabad majorost keresek közeli tanynyára. Értekezni Török Balint-utca 21. szám. 52

Segéd- és tanuló lányokat felvevő Goda-szalón, Arany János-utca 2. szám. I. emelet. 627

Vízvezetőszerelő segédét és segédmunkát felvevő Nagy szerel, Varga-utca 8. 629

szabad majorost keresek; tengeri, répa, napraforgó részére kapálásra kiadó. — Eötvös-utca 58. sz. 61

Egy udvarra nyíló szoba javításért kiadó. Szeremle-utca 8. 12

Ügyes leányt kifutónak felvevő Hapák-foto, Kossuth-utca 11. 78

Kocsisokat, férfi napszámokat alkalmaz a Népszövegkezet központja. Bőszörményi-ut 8. sz. 71

Orosz tolmácsot (nőt), ki írni és olvasni perfectül tud, azonnal belépésre felvevő a hadbiztosági fiókraktár, Hajnal-u. 4. 72

Videki háztartásba keresek minden főzőnőt. Jelentkezni Teleki-u. 13. 73

Tanulót, kilutót felvevő. Nagy fűszeres, Péterfia 55. 74

Cipészegéd hét- vagy darabszáma felvételt. Far-kané, Szent Anna-utca 27. 76

Fényképességé vagy segédleányt felvevő Hapák. Kossuth-utca. 77

Gépjavitó műhelybe vezető keresek, aki egyúttal szivóvázmotors főgépész is, elsőrangú, ezélestudású, komoly gyakorlatú mestert, lehetőleg hegesztéshez, villanyzomláz is értő. Csiba-malom, Hajdúnánás. 7 77

Bőlcjü dadát azonnal felvevő. Ötmalom-u. 3. 79

Mindenest, főzni tudót, megbízható kis családhoz felvevő. Vár-utca 8. szám. F.

LAKÁS

Bütorozott szoba külön-bejárattal, ágyművel és anélkül két úr részére kiadó azonnal. Hajnal-utca 5. 22

Bütorozott szoba kiadó. Köleséri S.-utca 28. szám. Nyilastelep. 35

Kiadó bütorozott szoba egy úr részére élelemért. Honvéd-utca 53. 53

Külfeljárati, központi fekvésű bütorozott szobához, intelligens férfi mellő társulnék. Ajánlatokat „Központ” jellegre a kiadóba kérek. 56

ÜZENET

Kerneiszky György budapesti születésű beteg katona életjét adjon, talán helybeli kórházból, Dr. Barkáné, Svetits-palota címre. 57

Kérem azt a jölelkű bajtársat, aki tud valami hírt szeretett fiamról, Koroknay Sándor 11. gy. zászlóalj aknavető 2. század honvéd. Utolsó hír róla 1944 szept. 14. Tábori postaszámja: P. 152. Szíveskedjék értesíteni aggódó édesanyját Debrecen, Határ-u. 9. sz. 61

EGYÉB

Szamarat, nagyobb fajtájú, keresek megvételre. Keesik Kovács, Nyilastelep. 48

Zománthely sakszervezi javítását vállalom. Tűzhelyet, bádogot veszek. Levencsik, Csapó 87. 10

Veszek gyerekkocsit bármilyet, javításra alkalmasat is. Levencsik, Csapó 87. 9

Luerna, lábbonálló, eladó. Tégláskert, Szepesi-u. 72. — Értekezni Timár-utca 25. 15

Ajtó, ablak eladó. Kút-utca 44. 16

Kompozíciót adok zsírért vagy sazonnáért. Ispottály-utca 13. 17

Darabos méz állandóan kapható. Miklós-u. 38. Péreányi-fatelep. Ny. 74

Eladó egy 700 kilogrammos gyorsmérleg. Boros Lászlónál, Jókai-utca 38. sz. Sz. 11

Bothlen-utca 4. sz. alatt száraz kenyér eladó. 26

Crafológus nő Széchenyi-utca 42. szám alól Széchenyi-utca 19. szám alá költözött. 28

Öndöcön 16 hold bevetett terület felesbe kiadó. Értekezni Kötőmalom-utca 17. 29

Veszek épületeket telekkel is, palát, cserépet, kátrány-papírt, bádogot. Vállalok tetőfedést anyaghozadás-éa is, bombasérült házak helyreállítását. Cserép előjegyezhető. Bulgyovszky Dániel, Török Bálint 19. 14

Sürgősen eladó Simonly-út legszebb helyén emeletes villa, beköltözhető 450 000, adómentes 1 000 000. Telkek Egyetemnél. Népiúrdónál, belvárosban bombasérült házakat, telket, gyümölcsöket, Bulgyovszky Borbála. Kereskedelmi áruk és Ingatlanforgalmi iroda. Török Bálint-utca 19. 15

Egy darab 4 éves veres-tarka svájcer uszó, későbbi ellésű, igára alkalmas, fejős tehénnel cserélhető, aki 7 évesnél nem idősebb, érték-különbözet megbeszélés tárgya. Megtekinthető délután 7 órától Székfü-utca 15. 33

Cserépet veszek, ajánlatot kérek. Hatvan-utca 35. 34

Malmi daraskövet, használtat vagy újat, 42 colost azonnal veszek. Weisz malom, Hosszúpályi. 38

Eladó épületgerendák és egy nagy hombár. Kossuth-utca 38. 39

Keresek megvételre egy darab 4-5 lóerőségi 110 voltos villanymotort, az árát kérem feltüntetni. Hajdúbosszormény, II. Rákóczi F.-utca 77/a. 44

Választott angora nyulak eladók. — Honvédtető-u. 37/a. 45

Harmados tengeri kiadó. Öndől, Perec-űtöl 13. Értekezni Timár-u. 25. 526

Elcserelném kerti házatmat belvárosi bombasérült házzal. Cím: Széchenyi-u. 5. 46

Eladó 2 darab sodrony. Honvéd-utca 43. 47

Szép mély gyermekkocsi eladó. Telki-utca 5. sz. 50

Tetőpalat, kátránypapírt adok cserépet cserébe. Értekezni Teleki-u. 77. sz. Ny. 59

Méhesládákat keresek. lehetőleg városomhoz közel. Csiba György, Hajdúnánás. F. 70

500-as motorkerékpár olcsón eladó. Dózsa 15. 65

Egy cimbalom eladó. — Apafi 95. 64

Eladó egy jó sparhelt. Nemes-utca 5. Tócskert. 66

Négyses fiatal fejős kecske két fiával eladó. Megtekinthető hétfőn reggel Vigkedvő Mihály-utca 44. alatt 60

Kerékpár zománthozást, hegesztést, varrógép- és kerékpárjavítást sakszervezeten készítt Reszler műszerész. Sálérom-utca 10. 67

Zsakk finom anyagból, jó állapotban, mellényvel eladó. Női kosztűmnek is alkalmas. Attila-tér 4. 65

Nagyboconádi kétszalós új vándorkaptár, 5 darab eladó Csuka-u. 11. alatt. Ny. 71

Konyhakerti palánták garantált fajta azonosok, kaphatók frissen szedve kisebb és nagyobb tételekben. Karalábé őszi kékszalonna. Karföldi Erfurti törpe. Kalkáposzta őszi Vertus fajtákban. Csapó-utca 57. 54

Gyorsan jól eladom ingatlanát, bérház, villa, családi ház, ház hely, gyümölcsösben alkalmi vételek. — **Czegledy** ingatlanforgalmi iroda, Szent Anna 42. 55

Bombázástól kisse sérült szép házastelek, 300 négyzetgözl. hegesztés miatt méltányosan eladó. Bővebbet ref. Püspöki palota Ingó-ságközvetítőnél. 59

Női divatszalonomat a Horthy Miklós-utca nyíló Sestakert-utca 1. szám alatt megnyitottam. Kérem a kuncsaftosaim további szíves pártfogásait. Egyben felvevő segéd- és tanuló lányokat. Lőrincz Jánosnál. 62

Hirdessen a Néplapban

Eladó 3 drb. ablak 110 +200 epaletával Diófa-utca 35/c. B.

Sötétszürke ruhaanyag van eladó. Reáliskola-u. 4. 80

Kenyérhajat adok élelmicikkért. Kút-utca 74. szám. F.

Eladó egy jóhangú gramofon, új slágerlemezekkel, lemezek külön is és egy hegedű. Rákóczi-u. 5. Kereszt-épület. 75

Eladó házholyc: 300 négyzetgözl Temető-u. 22. sz. háznál. Értekezni lehet Gizella-u. 11. Ny. 70

Fejőstehenet, kisfiast elcserelek lóért, Pacsirta-u. 18. 70

Szép angoranyulak eladók Munkás-u. 11. 69

Figyelni! Karácsony Sándor kárpitos- és bütorüzletét áthelyezte Vár-utca 1. szám alá. Kapható iókámé, hencser, kárpitosmunkák javítását vállalom. 68

VAGYONMENTŐ Bádógos-utca 1. Vesz és elad lakberendezési bütorokat, háztartási cikkeköt, régiéseket. 634

Lovakat, szárszámot, kocsit veszek, mindenest cseleldeányt keresünk. Tej-üzem, Vár-u. 6. 11

Szobafestőműhelyem megnyitottam. Kétkerekű gépkocsi eladó. Garai-u. 8. 7

Fotóanyagot, papírt, lenecskéket magas áron vásárol Tökés és Horváth foto. Szimionfy-u. 1. Sz. 12

Egy drb. női kerékpár van eladó. Nyilastelep, Honti-u. 4/c. Ny. 72

Eladók új puhafa hálószobabütor, íróasztalok, 2 drb. új ikerablak. Kigyó-u. 5. 25

Veszek bontásra házakat, telket is. Vállalok tetőfedéseket anyaggal is. Széchenyi u. 41. 328

Ékszerüzlet Csapó-utca 18. sz. Aranyat, ezüstöt, drágakövet a legmagasabb áron veszek. 635

Minden óra sakszervezi javítását vállalja Majoros órásmester, Attila-tér 4. 192

Wertheim-kasszát, össze-törtét is megjavított vagy megveszek. Honvéd-utca 35. 638

Hitelesített pultmérleget keresek megvételre. „Néplap” kiadóhivatal. 6

Gumiáruk, glicerin, szé-pítőszerék Solti, Sas-u. 2. 561

Aranyat, ezüstöt, ékszer-t, brilliánsat magas áron vesz Blattner, Csapó-u. 53. szám. 586

Ingóságüzlet, Piac-u. 7. Budapesti megbízásból perzsaszőnyegtel és mindennemű szőnyegeket veszek. 523

A MAGYAR

„hallg

a rémhírterje

ta Gerő elv

Köbányán m

ben. Igen, a

ellentét”-ekre

a nyilas ban

az „új fegyve

szatéró néme

ságilag lehet

mal, most új